

Ac: 589/.

2307

Gesti rahwa

Kapuline Kalender

1892.

1828

Handwritten title in Gothic script, likely "Hilf mir".

Handwritten title in Gothic script, likely "Hilf mir".

Handwritten text in Gothic script, likely "Hilf mir".

Handwritten text in Gothic script, likely "Hilf mir".

Raamatutrükkija G. Laakmann.

Sündinud 25. Septembril 1802,
surnud 2. Junil 1891.

Cesti rahwa Kasuline Kalender 1892

aasta tarwis pärast meie Jhesanda Jeesuse Kristuse sündimist.
Sel aastal on 366 päewa.

Märkide seletus.

● Noor, kuu.	● Esimene weerand.
☾ Täis, kuu.	☾ Viimne weerand.

p. = püha. — hom. = hommikul. — e. l. = enne lõunat. —
m. ja ' = minut. — p. = pärast eht päew. — õht. = õhtul. —
p. l. = pärast lõunat. — l. = kell. — t. = tund.

Päewa- ja kuu-warjutused.

Aastal 1892 on 2 päewa ja 2 kuu warjutamist. Päewa
warjutamised: 14. April ja 8. Oktobril, mõlemad Tartus
mitte näha. — Kuu warjutamised: 29. April ja 23. Okto-
bril, mõlemad Tartus nähtavad.

Aasta jagude muutmised.

- 1) Rewade algab 8. Märtsil kellu 5 hommikul.
- 2) Suwi algab 9. Juunil kellu 1 hommikul.
- 3) Sügise algab 10. Septembril kellu 4 peale lõunat.
- 4) Talw algab 9. Detsembril kellu 10 hommikul.

Kaks ristikest (**) nädala päewa arwu, numbri ees
tähenawad, et see on kiriku- eht kroonu-püha, mis kirikus
pühitsetakse; üks ainus (*) tähenab, et päew on mälestuse
p., mis kirikus ei pühitseta, aga mil kohut ja kooli ei veeta.

Довзогоно цензурою. — Дерптъ, 6 Августа 1891 года.

Trükitud G. Laakmann'i tulu ja kirjadega Tartus.

Vita, Sumal!

Sel kuul on

Januar.

Kas puhkus ja lõbudus, või töö ja waew? Parajas wahetuses tulu-
sat karastawat tödtegewust ja sel
tingimisel võimalikuks saanud mõnu-
sat lõbu maitsemist!

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
------------------------------	--------	---------------------------

Nääri p. Kristuse ümberlõikamisest. Eufr. 2, 21.

**1 Restnäd.	Nääri päew.	Heitlik ilm.
2 Neljap.	Abel, Set	☉ 5, 14' e. l.
3 Reede	Enof	
4 Laup.	Metusala	Tuiskab.

Pühap. p. Nääri p. — Jeesus põgeneb Egiptuse maale. Mat. 2, 13—23.

5 Pühap.	Simeon	Lumesadu.
**6 Esmasp.	3 Kuninga p.	
7 Teisip.	Melchior	Heitlikud ilmad.
8 Restnäd.	Erhart	
9 Neljap.	Kaspar	
10 Reede	Paawli päew.	☉ 5, 30' e. l.
11 Laup.	Higinus	

1. Püh. p. 3. Kuninga p. — 12 aastane Jeesus templis. Eufr. 2, 41—52.

12 Pühap.	Rein	Tuuline.
13 Esmasp.	Hilarius	
14 Teisip.	Robert	Selge.

31 päewa.

Nääri-Kuu.

15 Restnäd.	Feliks	Külmetab.
16 Neljap.	Erdbmann	
17 Reede	Lõnise päew.	☉ 6, 26' p. l.
18 Laup.	Erwaim	Lumesadu.

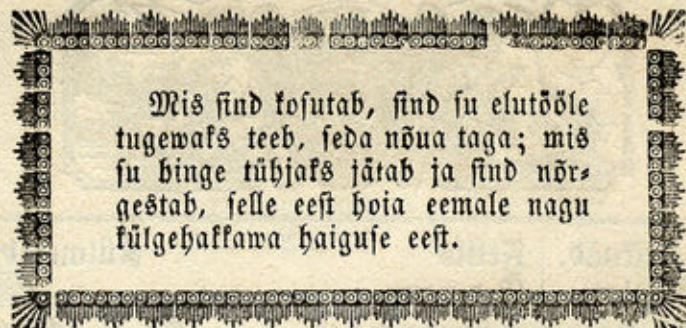
2. Püh. p. 3 Kuninga p. — Pulmad Kaana linnas. Joann. 2, 1—11.

19 Pühap.	Saara	
20 Esmasp.	Fab. Sebaf.	Külm ja tuuline.
21 Teisip.	Agnes	
22 Restnäd.	Wintsepts	
23 Neljap.	Emerentsia	
24 Reede	Timoteus	☉ 11, 26' e. l.
25 Laup.	Paawli ümb.	Selge.

3. Püh. p. 3 Kuninga p. — Pühalitööbine ja päämehe sulane. Mat. 8, 1—13.

26 Pühap.	Hans	Külmad ilmad.
27 Esmasp.	Krüso stomus	
28 Teisip.	Kaarel	
29 Restn.	Samuel	Udune.
30 Neljap.	Ludowika	
31 Reede.	Polikarpus	☉ 9, 25' p. l.

1 jaanuaril tõuseb päike: k. 8, 42 m., läh. looja: k. 3, 37 n.
11 — — — — — 8, 27 — — — — — 3, 59
21 — — — — — 8, 7 — — — — — 4, 23

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
------------------------------	--------	---------------------------

1 Laup.	Brigita	Lumesadu.
9. P. e. Krist. ülest. P. — Tõõtegiijad wiinamäel.		Matt. 20, 1—16.
*2 Pühap.	Küünla p. Maarja p.	Udune.
3 Esmasp.	Hanna	
4 Teisip.	Weroonika	Pehmed
5 Keisnäd.	Ugate	ilmad.
6 Neljap.	Doora	
7 Reede	Rikard	Lumesadu.
8 Laup.	Salomon	

8. P. e. Krist. ülest. P. — Külwajast. Luuk. 8, 4—15

9 Pühap.	Apollonius	☾ 2, 2' e. l.
10 Esmasp.	Paulina	
11 Teisip.	Güwrosina	Tuuline.
12 Keisnäd.	Karolina	
13 Neljap.	Beeninga	Räntsakas.

*14 Reede	Walentin	} Wõi nädal.	Udune.
*15 Laup.	Israel		

Paastu Pühap. — Kristuse kannatamisest. Luuk. 18, 31—43.

16 Pühap.	Juula	☉ 5, 34' e. l.
17 Esmasp.	Konstantia	
18 Teisip.	Wastla päew	Segased
19 Keisnäd.	Tuha päew.	ilmad.
20 Neljap.	Gufarius	
21 Reede	Ellu	
22 Laup.	Peetri p.	☾ 9, 2' p. l.

1. Pühap. paastus. — Kristust kiusatakse. Mat. 4, 1—11.

23 Pühap.	Jobst	Lumesadu.
24 Esmasp.	Madise p.	
25 Teisip.	Wiktör	Sula.
**26 Keisn.	Palwe päew	1. Kwatember.
	Keisri h. sünnimise päew.	
27 Neljap.	Klaudius	
28 Reede	Justus	Tuuline.
29 Laupäew	Romanus	

1 webruaril tõuseb päike: P. 7, 41 m., läh. looja: P. 4, 49 m.
11 — — — — — 7, 17 — — — — — 5, 13 m.
21 — — — — — 6, 48 — — — — — 5, 36 m.

Nädalad ja nädala päevad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
------------------------------	--------	---------------------------

2. Pühap. paastus. — Kananea-maa naene. Mat. 15, 21—28.

1 Pühap.	Albinus	☉ 2, 42' p. l.
*2 Esmasp.	Lowisa Keisri h. trooni vär. päha	
3 Teisip.	Kunigunda	Parajad
4 Keisnäd.	Adrian	ilmad.
5 Neljap.	Meeta	Pilwine.
6 Reede	Gotwrid	
7 Laup.	Perpetua	

3. P. paastus. Kristus ajab kurja waimu wälja. Luuk. 11, 14—28.

8 Pühap.	Isüprian	☉ 7, 3' p. l.
9 Esmasp.	Prudentius	
10 Teisip.	Jenni	Selge.
11 Keisn.	Konstantin	
12 Neljap.	Gregor	Päewa paiste.
13 Reede	Ernst	
14 Laup.	Matilde	

4. P. paastus. Kristus sööb 5000 meest. Joann. 6, 1—15.

15 Pühap.	Eugus	☉ 3, 5' p. l.
16 Esmasp.	Gabriel	
17 Teisip.	Truuta	Pilwine.
18 Keisnäd.	Patritsius	
19 Neljap.	Joosep	Udune.
20 Reede	Rupert	
21 Laup.	Beenedikt	

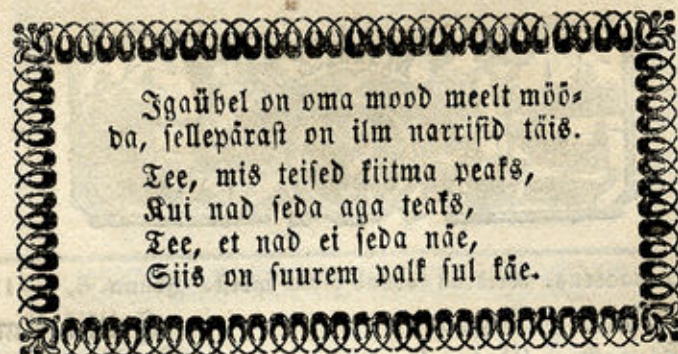
5. P. paastus. — Jeesust wistatakse kiwitbega. Joan. 8, 46—59.

22 Pühap.	Rahwael	☉ 8, 8' e. l.
23 Esmasp.	Leowil	
24 Teisip.	Rasimir	Lumesadu.
*25 Keisnäd.	Paastu Maarja p.	
26 Neljap.	Immanuel	Sula.
27 Reede	Gustav	
28 Laup.	Gideon	

6. P. paastus. — Kristuse sisseõitmisest. Mat. 21, 1—9.

29 Pühap.	Palmi puude p.	Selge.
30 Esmasp.	Adonis	☉ 8, 13' e. l.
31 Teisip.	Toots	

1 märtsil tõuseb päike: k. 6, 25 m., läh. looja: k. 5, 56 m.
11. — — — — 5, 57 — — — — 6, 18 —
21. — — — — 5, 28 — — — — 6, 41 —

Nädalad ja nädala päevad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
------------------------------	--------	---------------------------

1 Keßnäd.	Teodora	
**2 Neljap.	Suur Neljap.	Misked
**3 Reede	Suur Reede	ilmad.
*4 Laup.	Ambrosius	

Eihawõtte Püha. — Kristuse ülestõusmisest. Mark. 16, 1—8.		
**5 Pühap.	1. Eihawõtte p.	Pehme tuul.
**6 Esmas.	2. Eihawõtte p.	
*7 Teisip.	Aaron	Heitlik ilm.
*8 Keßnäd.	Liborius	☾ 7, 47' e. l.
*9 Neljap.	Bogislaus	
*10 Reede	Eseiel	Wihmasadu.
*11 Laupäew	Hermann	

1. p. p. ülest. p. — Kinnipandud ukses. Joann. 20, 19—31.		
12 Pühap.	Julius	Segane.
13 Esmasp.	Justinus	
14 Teisip.	Liburtius	● 11, 34' e. l.

15 Keßnäd.	Obadiah	Selge.
16 Neljap.	Karissus	
17 Reede	Rudolph	Wisu tuul.
18 Laup.	Walerian	

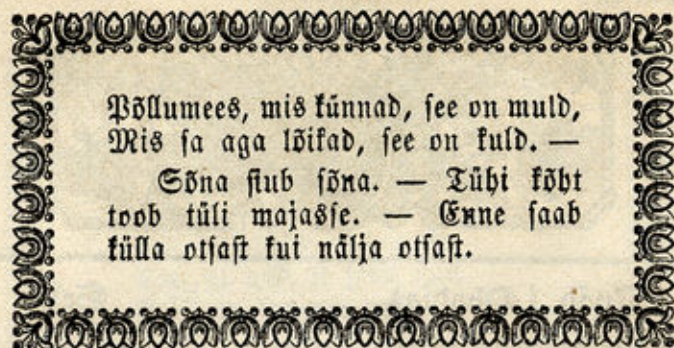
2. p. p. ülest. p. — Hea karjane. Joann. 10, 12—16.

19 Pühap.	Timon	9. fülmi nädal.	Rantsakas.
20 Esmas.	Sulpitius		
21 Teisip.	Siim		☾ 8, 59' p. l.
22 Keßnäd.	Rajus		
23 Neljap.	Jüri päew.		Parajad
24 Reede	Albert		ilmad.
25 Laup.	Markuse päew		

3. p. p. ülest. p. — üürikesse aja pärast. Joann. 16, 16—23.

26 Pühap.	Eselias	8. fülmi	Heitlikud
27 Esmasp.	Anastasi		ilmad.
28 Teisip.	Tereest		
29 Keßnäd.	Raimund		
30 Neljap.	Erastus		☾ 12, 46' e. l.

1. aprillil tõuseb päike: t.	4, 57 m., läh. looja: t.	7, 7 m.
11. — — —	4, 30 — — —	7, 29 —
21. — — —	4, 4 — — —	7, 51 —

Nädalad ja nädala päevad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmisel.
1 Reede	Volbri päew	Udune.
2 Laup.	Sigismund	
4. p. p. ülest. p. —	Kristuse ärastumiseft.	Joann. 16, 5—15.
3 Pühap.	† leidmise p.	
4 Esmasp.	Lorentina	7. fulvi nädal.
5 Teisip.	Rottard	
**6 Keisnäd.	Diitrik trooni pär. sümb. p.	4, 40' p. l.
7 Neljap.	Jetta	
8 Reede	Stanislaus	
*9 Laup.	Rigula päew	Päewa paiste.
5. p. p. ülest. p. —	Sigist palumiseft.	Joann. 16, 23—30.
10 Pühap.	Rordian	Pilwine.
11 Esmas.	Pankraatsius	
12 Teisip.	Reero	Wihma sadu.
13 Keisnäd.	Serwaatsius	
**14 Neljap.	Laewa minem.	7, 36' e. l.
**15 Reede	Sohwia Reidri Herri troonimise p.	

16 Laup.	Peep	Segane.
6. p. p. ülest. p. —	Rõõmustaja.	Joann. 15, 26, 27, 16, 1—4.
17 Pühap.	Herbert	
18 Esmasp.	Gerik	Soe ja
19 Teisip.	Wilip	udused ilmad.
20 Keisnäd.	Florian	
21 Neljap.	Erinu	11, 38' e. l.
22 Reede	Emilia	
23 Laup.	Leontine	Pilwine.
Reit Pühi. —	Pühast Waimust.	Joann. 14, 23—31.
**24 Pühap.	Neli Pühi	Hääd
**25 Esmas.	Teine Püha	ilmad.
26 Teisip.	Eduard	
27 Keisnäd.	Ludolw	(2. Kwatember.)
28 Neljap.	Willem	
29 Reede	Matfimilian	3, 19' p. l.
30 Laup.	Wigand	Soe ilm.
Kolmainu Jumala p. —	Jeesus ja Nikodemus.	Joann. 3, 1—15.
31 Pühap.	Uude	Wihma sadu.
1. mail tõuseb päike: l. 3, 41 m., läh. looja: l. 8, 13 m.		
11. — — — — — 3, 24 — — — — — 8, 32 —		
21. — — — — — 3, 7 — — — — — 8, 51 —		

Wana saemu ei pea mitte täis
ajama, kui uus weel walmis pole.
— Paremu on hea sõber kui halb
sugulane. — Iga loer haugub oma
peremehe õues. — Kellel pole häbi,
sellel pole auu.

Nädalad ja nädalapäewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmisel.
1 Esmasp.	Kotshalt	5. fulwi nädal. Müristamine ja wihamasadu. ☾ 10, 48' p. l.
2 Teisip.	Emma	
3 Keisnäd.	Liisu	
4 Neljap.	Widerika	
5 Reede	Bonimatsius	
6 Laup.	Artus	

1. p. p. 3. a. J. p. — Riias mees ja Saatsarus. Luuk. 16, 19—31.

7 Pühap.	Lukretsia	2. fulwi nädal. Segane. Sutwe haatne fell 1 hom. Soojad ☾ 3, 54' p. l. ilmad.
8 Esmasp.	Medardus	
9 Teisip.	Bertram	
10 Keisnäd.	Blawius	
11 Neljap.	Barnabas	
12 Reede	Liina	
13 Laup.	Tobias	

2. p. p. 3. a. J. p. — Suurest õhtu söömaajast. Luuk. 14, 16—24

14 Pühap. | Zetlow

15 Esmasp.	Wiidu	4. fulwi näd. Müristab. Wihamasadu. ☾ 4, 0, e. l.
16 Teisip.	Justina	
17 Keisnäd.	Nikander	
18 Neljap.	Homer	
19 Reede	Kert	
20 Laup.	Wlorian	

3. p. p. 3. a. J. p. — Araadunud lambast. Luuk. 15, 1—10.

21 Pühap.	Rahel	Udune. Selged ja soojad ilmad
22 Esmasp.	Liit	
23 Teisip.	Basilius	
**24 Keisn.	Jaani päew	
25 Neljap.	Wiiu	
26 Reede	Jeremias	
27 Laup.	7 magaja päew	

4. p. p. 3. a. J. p. — Olge armulised. Luuk. 6, 36—42.

28 Pühap.	Josua	☾ 3, 31' e. l.
*29 Esmasp.	Peetri Paawli. päew	
30 Teisip.	Paawli mälet. päew	Seitlik ilm.

1. juunil tõuseb päike: t. 2, 57 m., läh. looja: t. 9, 3 m.

11. — — — 2, 56 — — — 9, 9 —
21. — — — 3, 2 — — — 9, 4

Tingi tugewaste, malka anufaste.
— Lihane keel lõikab luuse kaela. —
Parem on lahja laudas, kui wägem
wäljas. — Enne saab tühjast tööst
kui juurest seijust. — Lõigatud leib
ei sünni enam ühte.

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmisef.
1 Keßnäd.	Leobald	Misked ilmad. Suß ilm.
2 Neljap.	Heina, Maarja p.	
3 Reede	Korneliuß	
4 Laup.	Ulrik	
5. p. p. 3. a. J. p. — Rohkest kala-saagist. Luul. 5, 1—11.		
5 Pühap.	Anselm	Müristab.
6 Esmasp.	Hektor	
7 Teisip.	Demetrius	
8 Keßnäd.	Kilian	
9 Neljap.	Kirillus	Wilu tuul.
10 Reede	7 wennaste päew	
11 Laup.	Emmeline	
6. p. p. 3. a. J. p. — Wariseride õigusest. Mat. 5, 20—26.		
12 Pühap.	Hindrik	Soojad ilmad.
13 Esmasp.	Mareti päew	
14 Teisip.	Bonavent	
15 Keßnäd.	Apstl. lahjum.	

16 Neljap.	Hermina	Pilwine.
17 Reede	Aleksius	
18 Laup.	Rosina	
7. p. p. 3. a. J. p. — 4000 mehe sõdmitisest. — Mark. 8, 1—9.		
19 Pühap.	Haralduß	9, 32 p. l.
20 Esmasp.	Elias	
21 Teisip.	Daniel	
**22 Keßnäd.	Maria Mg. p. Keiserin. nime p.	Wihmasadu.
23 Neljap.	Adelheid	
24 Reede	Kristina	
25 Laup.	Jakobi päew	Segane.
8. p. p. 3. a. J. p. — Wale-prohwetitest. Mat. 7, 15—23.		
26 Pühap.	Anna	1, 44' p. l.
27 Esmasp.	Marta	
28 Teisip.	Pantalon	
29 Keßnäd.	Dlewi päew	Selge.
30 Neljap.	Rosalie	
31 Reede	Kristwrid	

1. juulil tõuseb päike: l. 3, 15 m., läh. looja: l. 8, 53 m.
11. — — — — — 3, 33 — — — — — 8, 37 —
21. — — — — — 3, 50 — — — — — 8, 17 —

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutimised.
------------------------------	--------	----------------------------

1 Laup. | Peetri wang. ol. | Wäikne tuul.

9. p. p. 3. a. 3. p. — ülekohtusest majapidajast. Luul. 16, 1—9.

2 Pühap.	Hannibal	☾ 8, 24' e. l.
3 Esmasp.	August	
4 Teisip.	Dominikus	
5 Kesk-näd.	Dswald	
*6 Neljap.	Krist. äraselet. p.	
7 Reede	Tõnu	Wihmasadu.
8 Laup.	Gottlieb	

10. p. p. 3. a. 3. p. — Jerusalemma ärarõõmusest. Luul. 19, 41—48.

9 Pühap.	Romanus	☾ 12, 46' p. l.
10 Esmasp.	Lauritsa päew.	
11 Teisip.	Olga	
12 Kesk-näd.	Klara	
13 Neljap.	Made	
14 Reede	Gusebius	Selge.
*15 Laup.	Rukh. Maar. p.	
		Parajad ilmad.

11. p. p. 3. a. 3. p. — Wariserist ja tõlnerist. Luul. 18, 9—14.

16 Pühap.	Isak	Tuuline.
17 Esmasp.	Henning	
18 Teisip.	Helena	☾ 3, 16' p. l.
19 Kesk-näd.	Cebald	
20 Neljap.	Bernhard	Pilwine.
21 Reede	Rut	
22 Laup.	Wilibert	Wihma sadu.

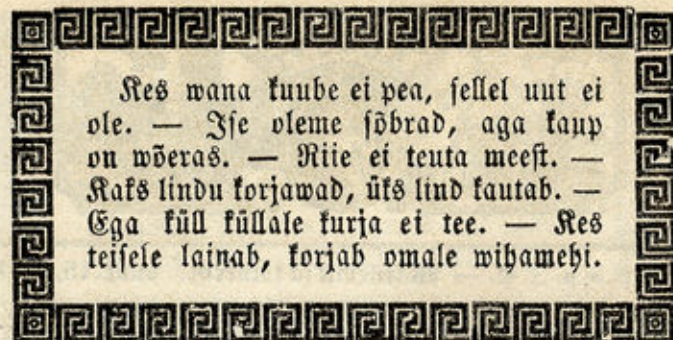
12. p. p. 3. a. 3. p. — Kurbist ja keeletumast. Mark. 7, 31—37.

23 Pühap.	Sakarias	Pitne täib.
24 Esmasp.	Pärtli päew	
25 Teisip.	Ludwig	☾ 10, 55' p. l.
26 Kesk-n.	Natalie	
27 Neljap.	Sephart	Segane.
28 Reede	Auguste	
*29 Laup.	Jaani pea mah. p.	

13. p. p. 3. a. 3. p. — Preester ja Samaria-meest. Luul. 10, 23—37.

*30 Pühap.	Aleksander Keisri h. n. p.	Päewa paiste.
31 Esmasp.	Rebekka	

1. augustil tõuseb päike:	l. 4, 18 m. läh. looja:	l. 7, 58 m.
11. — — — —	4, 40 — — — —	7, 24 — —
21. — — — —	4, 54 — — — —	6 56 — —

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
1 Teisip.	Ekidius	☾ 2, 37' p. l.
2 Keisnäd.	Elisa	
3 Neljap.	Berta	Uhetasaseb
4 Reede	Meus	ilusad ilmad.
5 Laup.	Katanael	
14. p. p. 3. a. J. p. — Kümnest pidalitõbbisest. Kuul. 17, 11—19.		
6 Pühap.	Magnus	
7 Esmasp.	Regina	Tuuline.
*8 Teisip.	Maria sündim. p.	
9 Keisnäd.	Pruno	☉ 3, 3' e. l.
10 Neljap.	Albertine	Sügise hakatus kell 4 p. l.
11 Reede	Gerhard	
12 Laup.	Sirus	Pilwine.
15. p. p. 3. a. J. p. — Mammonast. Mat. 6, 24—34.		
13 Pühap.	Amatus	
*14 Esmasp.	Kristi ülend. p.	Wilu wiim.

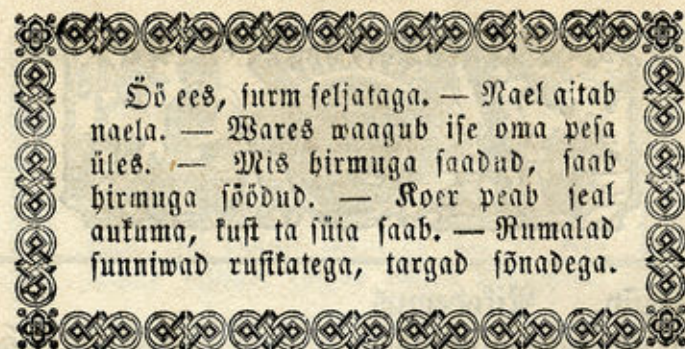

15 Teisip.	Nikodemus	
16 Keisnäd.	Jakobina	(3. Kwatember.)
17 Neljap.	Lambertus	☾ 8, 6' e. l.
18 Reede	Lõnts	
19 Laup.	Lints	Selge.

16. p. p. 3. a. J. p. — Raini-linna surnust. Kuul. 7, 11—17.		
20 Pühap.	Marianne	
21 Esmasp.	Matteuse päew	Hea ilm.
22 Teisip.	Morits	
23 Keisnäd.	Hosea	
24 Neljap.	Joann. saamise p.	☉ 7, 59' e. l.
25 Reede	Alewas	
*26 Laup.	Joann. õpet. p.	Segane.

17. p. p. 3. a. J. p. — Bee-tõbbisest. Kuul. 14, 1—11.		
27 Pühap.	Adolw	
28 Esmasp.	Benzeslaus	Parajad ilmad.
*29 Teisip.	Mihkli päew	
30 Keisnäd.	Hieronimus	☉ 11, 24' p. l.

1. septembri tõuseb päike: 2. 5, 26 m., läh. looja: 2. 6, 25 m.		
11.	— — — —	5, 48 — — — — 5, 56 —
21.	— — — —	6, 10 — — — — 5, 28 —

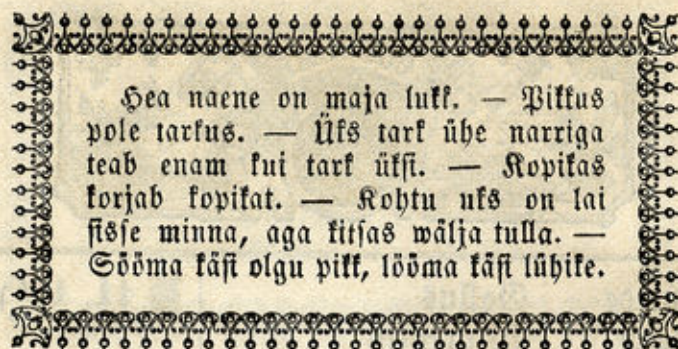
Sõ ees, surm seljataga. — Mael aitab naela. — Wares waagub ise oma pesa üles. — Mis hirmuga saadud, saab hirmuga sõõdud. — Koer peab seal aukuma, kusti ta süia saab. — Kumalad sunniwad ruskateaga, targad sõnadega.

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
*1 Neljap. 2 Reede 3 Laup.	Maarja l. ja eesp. Wolrat Simson	Heitlikud ilmad.
18. p. p. 3. a. J. p. — Suuremast káust. Mat. 22, 34—46.		
*4 Pühap. 5 Esmasp. 6 Teisip. 7 Keisnäd. 8 Neljap. 9 Reede 10 Laup.	Lõikuse püha. Amalie Toomas Maali Samuel Jaak Arwid, Mat	Tuuline. ● 8, 11' p. l. Wihmasadu.
19. p. p. 3. a. J. p. — Alwatud inimesest. Mat. 9, 1—8.		
11 Pühap. 12 Esmasp. 13 Teisip. 14 Keisnäd. 15 Neljap.	Burghard Walwrid Angelus Kai Hedwig	Udune.

16 Reede	Gallus	● 11, 13' p. l.
17 Laup.	Wlorentin	
20. p. p. 3. a. J. p. — Pulma riideft. Mat. 22, 1—14.		
*18 Pühap.	Lutheruse õige usu ülesõõtm. püha.	Selge.
19 Esmasp.	Luutsius	Tuuline.
20 Teisip.	Welitsian	
21 Keisnäd.	Ursal	
*22 Neljap.	Kaasanipüha. Maarja p.	● 5, 36' p. l.
23 Reede	Sewerin	
24 Laup.	Hortensia	
21. p. p. 3. a. J. p. — Kuninga-mehe pojast. Joann. 4, 47—54.		
25 Pühap.	Krispin	Wtlud udused ilmad.
26 Esmasp.	Amandus	Kantsakas.
27 Teisip.	Kapitolin	
28 Keisnäd.	Simon Judas	
29 Neljap.	Hels	● 11, 49' e. l.
30 Reede	Ubsalon	
31 Laup.	Wolhwgang	

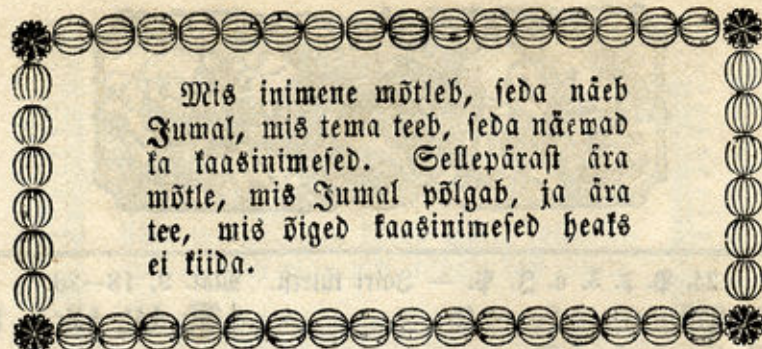
1. oktoobil tõuseb päike: l. 6, 32 m. läh. looja: l. 5, 0 m.
 11. — — — — — 6, 55 — — — — — 4, 33 —
 21. — — — — — 7, 19 — — — — — 4, 8 —

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
22. P. p. 3. a. J. P. — Kawalast sulasest. Mat. 18, 23—35.		
1 Pühap.	Pühade päew	Selge.
2 Esmasp.	Hingede päew	
3 Teisip.	Tileman	Külmad ilmad.
4 Keisnäd.	Otto	
5 Neljap.	Lotta	Tahe tuul.
6 Reede	Leonhard	
7 Laup.	Enno	☉ 3, 6' p. l.
23. P. p. 3. a. J. P. — Kohtu rahast. Mat. 22, 15—22.		
8 Pühap.	Aleksandra	Lumesadu.
9 Esmasp.	Leodor	
10 Teisip.	Martin Luther	Räntsakas.
11 Keisnäd.	Martin piiskop	
12 Neljap.	Jonas	Wilud
13 Reede	Eugen	
**14 Laup.	Widrik, Ap. Keiserinna lõund. p.	ilmad.

24. P. p. 3. a. J. P. — Jairi tütrest. Mat. 9, 18—26.		
15 Pühap.	Leopold	☉ 12, 15' p. l.
16 Esmasp.	Ottomar	
17 Teisip.	Hugo	Külm.
18 Keisnäd.	Eera	
19 Neljap.	Elisabet	Segane.
20 Reede	Amos	
*21 Laup.	Maria ohw. päew	Lumesadu.
25. P. p. 3. a. J. P. — Jerusalemma äratõlmisest. Matt. 24, 15—19.		
**22 Pühap.	Surnute püha	☉ 4, 4' e. l.
23 Esmasp.	Eleonora	
24 Teisip.	Jostas	Tuul.
25 Keisnäd.	Katrina päew.	
26 Neljap.	Ronrad	Tuiskab.
27 Reede	Paabu	
28 Laup.	Günther	Selge.
1. Kristuse tulek. P. — Kristuse sisseõitmisest. Mat. 21, 1—9.		
29 Pühap.	Ewart	☉ 4, 17' e. l.
30 Esmasp.	Andrese päew	
1. novembril tõuseb päike: E. 7, 46 m., läh. looja: E. 3, 43 m.		
11. — — — — —	8, 8 — — — — —	3, 24 — — — — —
21. — — — — —	8, 28 — — — — —	3, 11 — — — — —

Nädalad ja nädala päewad.	Nimed.	Kuu ja ilma muutmised.
1 Teisip.	Arnold	Külmetab.
2 Keisnäd.	Käräna	
3 Neljap.	Kola	Pilwine.
4 Reede	Barba	
5 Laup.	Sabina	Lumesadu.

2. Kr. tulem. p. — Wiimse päewa tähtedest. Kuul. 21, 25—36.

*6 Pühap.	Rigula p. Tronivärija nimepäew.	● 10, 0' e. l.
7 Esmasp.	Antonia	
8 Teisip.	Maria saam. p.	
9 Keisnäd.	Juhkum	Talwe hakatus kell 10 hom.
10 Neljap.	Judit	
11 Reede	Woldemar	Parajad talvised ilmad.
12 Laup.	Ottile	

3. Kristuse tulem. p. — Joannes wangi-tornis. Mat. 11, 2—10.

13 Pühap.	Lutisia	
14 Esmasp.	Rikafius	● 11, 9' p. l.

15 Teisip.	Johanna	
16 Keisnäd.	Albina	(4. Kwatemb.)
17 Neljap.	Hinno	
18 Reede	Kristohw	Lumesadu.
19 Laup.	Lot	

4. Kristuse tulem. p. — Joannese tunnistus. Joann. 1, 19—28.

20 Pühap.	Abraham	
21 Esmasp.	Tooma päew	☉ 3, 28' p. l.
22 Teisip.	Beata	
23 Keisnäd.	Zohwer	Sähe tuul.
24 Neljap.	Adam, Gewa	
**25 Reede	1. Jõulu p.	Selge.
**26 Laup.	2. Jõulu p.	

Pühap. p. Jõulu p. — Simeon ja Hanna. Luk. 2, 33—40.

*27 Pühap.	Ewang. Joann.	Lumesadu.
28 Esmasp.	Süüta laste päew	
29 Teisip.	Noa	☉ 12, 15' e. l.
30 Keisnäd.	Daawid	
31 Neljap.	Silwester	Segane ilm.

1. detsembril tõuseb päike: k. 8, 44 m., läh. looja: k. 3, 5 m.

11.	—	—	8, 51 — — —	3, 7 —
21.	—	—	8, 51 — — —	3, 17 —

Sündinud asjade aja-arw.

Maailma loomisest arwatase	5841	aast.
Kristuse sündimisest	1892	—
Tartu ehitamisest	862	—
Tallinna ehitamisest	673	—
Maamatu-trükkimise ülesõõtmisest	452	—
Lutheruse õige usu ülesõõtmisest	375	—
Peterburi linna ehitamisest	189	—
Wene riigi wallisuse alustusest meie maal	182	—
Suure loosi alustusest Tartus	90	—
Rõuge-panemise hakatusest	89	—
Brantsuse Wene maale tulemisest ja Moskwa linna põlemisest	80	—
Meie K. H. Aleksandri III. wallisuse hakatusest	12	—

Kroonipääd,

mis kiriku seaduse järel maa-kirikutes tulewad pühitseda.

- 1) Kuuenda kuu 26. päeval. Keisri Majesteedi ja kõige Weneriigi Walitseja Aleksandri Aleksandrowitschi sündimise päew.
- 2) Paastu kuu 2. päeval. Keisri Majest. ja kõige Weneriigi Walits. Aleksander Aleksandrowitschi trooni pär. p.
- 3) Lehekuu 6. päeval. Suurwürsti ja Troonipärija Nikolai Aleksandrowitschi sündimise päew.
- 4) Lehekuu 15. päeval. Meie Keisri Aleksander Aleksandrowitschi kroonimise päew.
- 5) Heina-k. 22. p. Keiserinna Maria Feodorowna nimep.
- 6) Eõikuse-kuu 30. päeval. Meie kõrge Keisri Aleksandri Aleksandrowitschi nime päew.
- 7) Talwe-kuu 14. päeval. Keiserinna Maria Feodorowna sündimise päew.
- 8) Jõulu-kuu 6. päeval. Suurwürsti ja Troonipärija Nikolai Aleksandrowitschi nime päew.

Meie suure Wene-Keisri suguwõsa.

Aleksander III. Aleksandrowitsch, kõige Wene riigi Jsewalitseja, Keiser, ja Põhla Kuningas j. n. e. j. n. e., on sündinud 26. Weebruari 1845.

Maria Feodorowna, Keiserinna, Daani kuninga tütar, sünd. 14. Nowembril 1847. — Nende lapsed:

1. Nikolai Aleksandrowitsch, Suurwürst ja Wene riigi auusärje pärija, sünd. 6. Mail 1868.
2. Gregor Aleksandrowitsch, Suurw., sünd. 27. Apr. 1871.
3. Ksenija Aleksandrowna, Suurw., s. 25. Märtsil 1875.
4. Michail Aleksandrowitsch, Suurw., sünd. 22. Now. 1878.
5. Olga Aleksandrowna, Suurw., s. 1. Juunil 1882.

Keisri Herra mennad ja õde, kes õudsa suure

Keisri Aleksandri II. lapsed:

1. Vladimir Aleksandr., Suurwürst, s. 10. Aprillil 1847
Tema abikaasa, hertsogina Maria, Suurbertsogi Mel-
lenburg-Schwerini tütar; nende lapsed:
1) Kirill Wladimirowitsch, Suurw., s. 30. Sept.
1876. 2) Boris Wladimirowitsch, s. 12. Now.
1877. 3) Andreas Wladimirowitsch, s. 2. Mail
1879. 4) Helena Wladimirowna, s. 18. Jan. 1882.
2. Aleksei Aleksandr., Suurwürst, s. 2. Januaril 1850.
3. Maria Aleksandrowna, Suurwürstina, sünd. 5.
Okt. 1853. Poulatatud 11. Jan. 1874 Inglismaa prints
Alfred, hertsog von Edinburgiga.
4. Sergei Aleksandrowitsch, Suurwürst, s. 29. Apr. 1857.
Tema abikaasa: Elisabet Feodorowna, Suurw.,
Hessen-Darmstadt Suurbertsogi tütar.
5. Pawel Aleksandrowitsch, Suurw. sünd. 21. Sept.
1860, laulatud Juuni-kuul 1889 Kreeka kuninga tütre
Olga Gregorewnaga.

Õnna kadund suure Keisri Nikolai I. lapsed:

- a) Konstantin Nikolajewitsch, Suurwürst, sündinud
9. Septembril 1827. Tema abikaasa: Aleksandra
Josepowna, Suurwürstina, Saksen-Altenburgi Hert-
sogi tütar, sündinud 26. Juunil 1830. Nende lapsed:
1) Nikolai Konstantinowitsch, Suurwürst, sünd.
2. Febr. 1850. 2) Olga Konstantinowna, Suur-
würstina, sünd. 22. Aug. 1851. Poulatatud 15. Oktob.
1887 Kreeka-kuningaga. 3) Wera Konstantinowna,
Suurwürstina, sünd. 4. Febr. 1854. 4) Konstantin
Konstantinowitsch, Suurwürst, sünd. sel 10. Aug.

1858. Tema abikasa: Elisabet Mawrikiwna, Suurw., Saksen-Altenburgi hertsogi tütar. Nende laps: Gabriel Konstantinowitsch, sünd. 3. Juulil 1887. 5) Dmitri Konstantinowitsch, Suurwürst, sünd. 1. Juunil 1860.

b) Nikolai Nikolajewitsch, Suurwürst, sünd. 27. Juulil 1831, surnud 13. Aprillil 1891. Tema abikasa: Aleksandra Petrowna, Suurwürstina, Holstein-Oldenburgi printsessi tütar, sündinud 21. Mail 1838.

Nende lapsed: 1) Nikolai Nikolajewitsch, Suurwürst, sünd. 6. Novembril 1856. 2) Peter Nikolajewitsch, Suurwürst, sündinud 10. Januaril 1864, laulatud 20. Juulil 1889 Montenegro würsti tütre Militsa Nikolajewnaga.

c) Michail Nikolajewitsch, Suurwürst, sünd. 13. Oktob. 1832. Tema abikasa: Olga Feodorowna, Suurwürstina, Ōndsa Badeni Suurbertsogi tütar, sünd. 8. Septembril 1839, surnud 31. Märtsil 1891. — Nende lapsed:

1) Nikolai Michailowitsch, Suurwürst, sündinud 14. Aprillil 1859. 2) Anastasia Mihailowna, Suurwürstina, sündinud 16. Juuli 1860. 3) Michail Michailowitsch, Suurwürst, on sünd. 4. Oktobr. 1861. 4) Georg Michailowitsch, Suurw., s. 11. Aug. 1863. 5) Aleksander Michailowitsch, s. 1. Aprillil 1866. 6) Sergei Michailowitsch, Suurw., s. 25. Sept. 1869. 7) Aleksei Michailowitsch s. 16. Detfbr. 1875.

d) Olga Nikolajewna, Suurwürstina, sündinud 30. Augustil 1822. Laulatatud Würtembergi-kuninga Karl Friedrich Aleksandriga, sünd. 22. Febr. 1823.

e) Surnud Suurwürstina Maria Nikolajewna ja Hertsog Maksimilian Leuchtenbergi lapsed:

1) Maria Maksimilianowna Romanowska, keiserlik printsess, sünd. 4. Oktob. 1841. Laulatud 1863 Badeni printsessi Wilhelmiga, sünd. 1829. 2) Nikolai Maksimilianowitsch Romanowski, keiserl. prints, sünd. 23. Juulil 1843. 3) Maria Maksimilian. Romanowska,

keis. printsess, sünd. 20. Märzil 1845. 4) Eugen Maksimil. Romanowski, keis. prints, sünd. 27. Jan. 1847. 5) Georg Maksimil. Romanowski, keis. prints, sünd. 17. Febr. 1852.

Ōndsa Suurwürsti Michael Pawlowitsch tütar Katarina Michailowna, Suurwürstina, sünd. 16. Aug. 1827; Mecklenburg-Strelitsi hertsogi Georgi lest.

Laada=pidamise päewad Iiwi- ja Gestiimaal.

Nääri-kuul: 7. Riias, 3 p. Tartus, suur saksa laat 3 näd. Wõrul, lina laat, 3 p. Drgital, 2 p. — 8. ja 9. Walgas, lina laat, 2 p. — 10. Haapsalus, 2 p. — 17. Koluweres, 2 p. — 21. Wolmeris, elaja ja hooste laat, 2 p. — 25. Pernus, lina ja hooste laat, 3 p. Wiljandis 3 p. Wolmeris, 6 p. 26. Reblastes, lina laat, 2 p. — 29. 30. Rakweres, 2 p. — Raplas, 3. Reedel pär. Nääri p.

Küünla-kuul: 2. Baltistis, 2 p. Wõrul, 1 p. — 2. Walgas ja 3. Willandis saksa laat, 8 p. — 4. Tartus, lina laat, 2 p. 6. Paides, 2 p. Narwas, 4 p. — 8. Walgas, lina laat, 2 p. — Audru mõisas, reede enne Wastla p. Pihulas, esmaspäew enne Wastla p. — 12. Kuresaares, saksa laat, 10 p. — 15. Willandis, lina laat, 3 p. Wõnnus, lina laat 2 p. Riias, hooste ja kauba laat, 8 p. — 18. Jõhwis, 2 p. — 20. Disos, 2 p. — 22. Wõrul, saksa laat, 8 p. — 25. Wolmeris, lina laat, 5 p. — 20. ja 21. Riwilo kõrtsi juures, 2 p. — 27. Lemsalts, lina laat, 2 p.

Paastu-kuul: 10. Wast. Narwas, 3 p. — 10., 11. ja 12. Peterburgi kuberm. Dubuwa kreisis Strågowa luteruse usu kiriku juures. — 15. Paides. — 15. ja 16. Roffora mõisas Kallastekülas (Krasnagor) 2 p. — Keila kiriku juures, esmaspäew pärast 3. pühap. paastus.

Jüri-kuul: Willandis, 8. pääwal pärast Suurt neljap. — 10. Wõru linnas lojuste ja kauba laat, 2 p. — Walgutaa, neljapäew enne Suurt neljapäewa. — 15. Alamustes (Krotusse kõrtsis) lojuste ja kauba laat.

— 20. Annias, 2 p. — Rubja linnas (Hafelwert Rufen)
 20, 21., lojušte ja kauba laat — 20. ja 21. UuesDrepä.
 — 21. ja 22. Walgas, hooste l. — 23. Wolmershof. —
 25. Wana-Saffenhowis. — Palmsemõisas (Eestim.)
 Witna kõrtsi j., kessnäd., neljap. ja reede pärast Lihawõtet.
 Rakweres 1 nädal pärast Lihawõtet esmasp. ja teisip.
Pehe-skuul: 1. Karilatses (Käbrifõrtsis), lojušte ja hooste
 laat, 2 p. — 9. Nigula laat, Wõõbsus, Nõpina kihelkonnas
 — Loodi mõisas, päew pärast Taewaminemise p.
Jaani-skuul: 11. Wõnnus, 7 p. — 10. Mustwee alewis
 (Tshornas), 3 p. — 18. 19. Rakweres, 2 p. — 20. Riias,
 3 näd. Wõrul, 1 p. Tallinnas, saksa laat, 2 näd.
 Palmi mõisas (Eestim.), 3 p. — 20. Paides. — 22.
 Willandis, 1 p. — 25. Walgas. — 27. Tallinnas, willa
 laat, 8 p. — 29. Tarwastu mõisas 1 p. — 29. Tartus
 ja Loodi mõis., 2 p.
Heina-skuul: 2. Pernus ja Karsti m., farja laat, 2 p.
 — 20. Riias, willa laat, 3 p. Pernus, saksa laat, 3
 näd. — 26. Wolmeris.
Õhtu-skuul: 1. Kuresaares, Jamma kihelk., Serē mõisas
 3 p. — 10. Walgas. Lemsis. — 15. Helmes, 2 p.
 — 24. Koese- ja Rossi mõisas. — 24. Uuemõis. (Wil-
 landim.). 26. Kilingi mõisas. — 28. Wõru linnas. —
 30. Kantsu mõisas.
Mihkli-skuul: 1. Tori mõisas, Jaama kihelk., Kuresaare.
 3 p. Disus 2 p. — Abja ja Tammiste m. 2 p. — 4. Nõp-
 pinas 2 p. — 5. Sindis, 2 p. — 6. Taakerberas. —
 8. Põlwa ja Nõuge kiriku juures. Tartus, 3 p. —
 9. Abseli, Rastna, Purtniku mõisas. — 10. Paikülas.
 Öldre mõisas. Paides, 2 p. Wanas Salatsis ja Suures
 mõisas (Muhum.). — 10. Sõrgaweres, 2 p. — 13. Pe-
 rawere m. Uuemõisas (Wõnna-Harjum.), hakkab tol-
 mandamal teisip. Mihkli-l. — 13. Antsmõisas 2 p. —
 14. Haapsalus, 2 p. — 15. Kuresaares ja Põltsamaal, 2 p.
 Koorte ja Salatsi mõis. — 15., 16. ja 17. Peeterburgi
 kubermangus Dubuwa kreisis Strågowa luteruse
 usu kiriku juures. — 16. Kirepi m., 2 p. — 18.

Audru mõis. — 20. Wändras, 2 p. Narwas, 3 p.
 — 21. Sännas. Wolmaris. Paldiskis, 2 p. —
 Palmi m., Witna kõrtsi j., üks nädal enne Mihkli p.
 3 p. — 24. Willandis, Wõrus ja Pihulas, 2 p. —
 25. Purtniku m., 2 p. — 26. Pernus ja Kuresaa-
 res, 2 p. Tallinnas, 3 p. — 29. Tartus, 3 p. Wal-
 gas. Ramanurme laat, Wasteliina kihelkonnas, 2 p.
 Rakweres. Reblaste mõisas. Mihkle ja Keila kiriku
 juures, 3 p. — Jõeletmes, nädal pärast Mihkli p.
 — Raplas, 1. reedel pärast Mihkli p.
Wina-skuul: 1. Grastweres Riitsilo kõrtsi juures hobuste
 ja lojušte laat. 1. Kuresaares, Hainaste ja Kaarma
 Suures mõisas, 3 p. — 2. Wastse mõisas, 2 p. —
 4. Kolores, 2 p., Pühajärwe m. Nuustaku laat., Jõh-
 wis, 3 p. — 5. Awinurme m., Pohusu külas, kauba,
 lojušte ja hooste laat, 2 p., Wõõbsus. — 6. Lutsnikis.
 Tarwastus, 2 p. — 9. Lemsis ja Tali wabrikus. —
 10. Rõo ja Mooselatsi mõisas, 2 p., Rastinurme m.,
 elaja ja lina laat, 2 p. — 11. Laatre mõis. — 15.
 Lustiwere ja Westi. mõis., 2 p. — Oriku mõisa kõrtsi
 juures, 2 p. — 16. Wõnnus, 2 p. — 18. Wõniste
 ja Sindi mõisas. — 19. Kulina mõis. — 20. Wändras,
 2 p. — 22. Nissi mõisas. — 28. Wolmaris, 2 p. —
 28. Jõgewa mõisas (Laiholm), 2 p.
Talwe-skuul: 1. Tartus, lina laat, 2 p. — 10. Must-
 wee külas, 3 p. Wõrus, 2 p. — 10. Paides, lina
 laat, 2 p. — 15. Wigalas, (Vänem.) lina laat, 2 p.
 Woltweldi mõisas. — 20. Walgas, lina laat, 2 p. —
 25. Willandis ja Wolmeris, lina laat, 2 p.
Jõulu-skuul: 1. Wast-Narwas, 3 p. Alagkivi mõisas
 Vabekõrtsi juures. — 5. Põraweres, lina laat. — 6.
 Wõõbsus. — 10. Wõnnus, lina laat, 2 p. Riias jõulu
 l. kunni 10. Nääri kuul. — 12. Merjamas. — Per-
 nus, 3. Kristuse tulel. p., esmasp. ja teisipäew enne
 jõulu. — 13. ja 15. Wõrul, lina laat, 2 p. — 16. Pai-
 des, lina laat, 2 p. — 27. Walgas saksa laat, 10 päewa.

Sündmused 1890 ja 1891.

Meie kõrge **Keisri Kojas** on surm lewade 1891. faks korda külaliselt käinud ja leinamist oma jälgile jät nud. Märtsi kuu 31. päewal lahkus suurwürstinna Olga Feodorowna, keisri herra tädi, Harkowi linnas oma 52. eluaastal siit ilmast. — Aprili kuu 13. päewal suri pika raske haiguse järele suurwürst Nikolai Nikolajewitsch Wanem, keisri herra onu, oma 60. eluaastal. — Mõlemate surma anti kõigekõrgema manifesti läbi teada.

Weneriif on meie armulise keisri Aleksander III. walitsuse all juba 10 aastat kaunist rahupõlwe maitse nud. Keisri kümneaastase õnneliku walitsuse mälestuseks asutati Juuni kuul 1891 Tartus Eesti Kirjameeste Seltsi poolest üleüldine tänu- ja laulupidu, mis (nagu endisedki Wanemuine Seltsi poolest asutatud pidud 1869 ja 1879) kolm päewa kestis. Pidu algas Jumalateenistusega Digeusu ja Lutheruse usu kirikus, siis waimulik ja ilmlis kontsert kõne dega, rongikäigid, wõidulaulmine ütsikutest looridest. Pidus ajal käis kuberner herra Riitast Tartus pidu vaatamas ja wõttis piduliste soowi peale tänu ja õnnesoowi telegrammi keisri majesteedi troonile saata.

Troonipärija Nikolai Aleksandrowitsch käis reistamas läbi Aasiamaa riikide; tagastitulel Siberimaa laudu, kus ta nurgakiwi pani raudteele, mis läbi terve Siberimaa ehitatakse. — Enne kui kõrge reisi ja jälle oma riigi piiridesse jõudis, ahiwardas teda kaugel Jaapanimaal raske hädahäda: üks Jaapanlane, kes oma kodumaalsete uuenduste pärast meelest pööraselt käinud ja kõige wõeramaa olu wihkajaks saanud, karas hästiselt Wene troonipärija kallale ja rahas talle mõõgaga päha; enne kui ta mahti sai weel uuesti lüüa, löödi teda ennast tagasi ja löideti finni. Peale weikese haawa pea küljes ei ole troonipärija suuremat wiga saanud: Jumal on teda armulikult hoidnud õnnels ja rõõmuks oma kõrge wanematele ja oma riigi truud alamatele.

Selle mälestuseks, et troonipärija oma jalaga Siberimaa pinnale astus, anti keisri majesteedi poolest armu- ja uulatus wälja nende kohta, kes Siberisse on saadetud: keiserlikust armust kuulutati neile osast wangipõlwe aja lähen damist, osast täielist wabaks saamist wangipõlwest.

Meie kitsamal kodumaal loodab põllumees suwel 1891 üsna õnnistatud aastat, sest Jumal on korralikku ilma ja wiljale sihidust annud.

Teistti on aga lugu meie suure laia riigi piirides: Wenemaal on üleüldine wiljakaldus kätte tulemas. Isegi neis kubermangudes, kus muidu siigitaw maapind rohket lõikust annab, nõnda et iga aasta hulga suure wilja wälja saadetakse, ei loodeta sel suwel oma tarwiski wilja saawat. Kõrge riigiwalitsuse poolest on näljahäda vastu aegsaste mõnusat nõuu hakatud pruutima, juba Jaanipäewa ajast saadik muretsetakse selle ette, et rahwal leiba ja seemet paraja hinna eest saada oleks.

Heinrich Raafmann.

Sündinud Lübeckis 1802.

Surnud Tartus 1891.

Seda meest, kelle pilt siin meie filmade ees seisab, on wististe mitmed wanemad „Rasulise Kalendri“ lugejad wäga hästi tunnud. Mõnigi mees meie rahwa hulgast sai Tartu pool käies teda näha ja temaga tuttawaks, olgu et Raafmanni juurest waja oli mõnd raamatut osta, ehk olgu et mõni külamees raamatupoodi sisse astus just nimelt sellepärast, et teda ennast, „wana Raafmanni,“ nagu rahwasuu teda nimetas, kord näha saada. Ja kui siis auuäär t wanale oma waguse lahke lombega vastu tuli ja inimesele südamelikult ja häbelikult kät pigistas, sest et temaga Eesti keeli rääkida ei saanud, siis jäi temast wististe igaühele armas mälestus meelde. Ja kes teda lähemalt tundiswad, need mõistiswad temast lugu pidada tema auusa meele ja

hea südame pärast, need teadsivad, et tema oma kaasini-
mest nende hädas ja mures nõuu ja teuga walmis oli
toetama, kus võimalik, need teadsivad ka, et kus üleüldise
eluforra parandamiseks ja heategewate ettemõtete otstarbeks
abi ihaldati, temal seal juures ikka lahtine käsi oli. Oma
kõrgeist wanadusest hoolimata oli ta alati hoolitsew, alati
tegew. — See kallis mees on oma pikka elu iga siin põrmu-
põlwes rohke töö ja waewa järele oma laste ja lastelaste
keskes 2. Juunil sel aastal lõpetanud. — Runa nimi
„Laakmann“ Eesti kirjanduse kaswamisega nii wäga koos
on, siis on küll arwata, et „Kasulise Kalendri“ lugejad
selle mehe eluloost natuke lähemat teadust soowivad saada.

Aastal 1802 Septembri kuu 25. päewal sündis
Lübeckis, selles wanas kuulsus Hansalinnas, jõuwal kalewi
ja siidi kaupmehel August Laakmannil pojake ja pandi
temale nimeks Heinrich. Õnnelikud wanemad lootiswad,
nagu isegi mõista, et pärast jälle kaupmees pidi saama,
nagu isa ja juba wanawanaisa olnud, ja et tema omal
ajal jälle isaisade õitsawat kauplust pidi edasi pidama. Aga
Jumal oli seda teistti ära määranud.

Sel ajal marrasivad Napoleoni I. wäehulgad läbi
Saksamaa; Laakmanni isalinn oli ikka weel puutumata jää-
nud, warsti tuli ka temale hukatus kätte. Aastal 1806
algas waen Prantsuse ja Preisi wahel; õnnetusas Jena
ja Auerstädti lahingis sai Preisi wägi löödud; üksnes
kuulsus Blücher sai õnnekaupa üht osa sõjawäge ära peasta
ja põgenes sellega, Prantslastest taga aetud, Lübecki linna,
hoolimata raadi ja kodanikkude keelust, kes erapooletuks
soowiswad jääda. Nagu ette näha, ei suutnud Blücher
selles mitte wäga kindlas linnas ennast kaitseta, Prants-
lased tormaswad peale ja Blücher pidi lepingut tegema.
Õnnetu linn pidi nüüd hirmsat kolmepäewalist laastamist
metsaliskesks läinud saagiabnitsejate Prantsuse wäehulkade
läbi wälja kannatama. Kõik warandus langes neile saagiks,
ja see mõis rahul olla, kes terwe nahaga peasis. Seda
kolledust, mis weike Heinrich siin näha sai, ei ole ta ilalgi

meest suutnud unustada, — kuidas nüruse riietega Prants-
lased tema isa kaubaaita silmaswad, kallid kilewi ja siidi
rullid ära wiiswad, ja mis nad kaasa wõtta ei suutnud,
häwitamise tuhus ära häwitaswad. Siis tormaswad joob-
nud metsalised laastajad elumajasse sisse, riisuswad kõik
mis hinnaline, lõiwad maja riistad ja mõõblid puruks ja
päriswad aga ikka raha ja raha. Nõnda tuli kolmas
laastamise päew kätte. Weike Heinrich istus oma ema kae
peal, kes nuttes seda hirmsat häwituse paika waadas, —
seal häkitselt kuuleb ta hoowi pealt kolledaid ahwarduse
õnu Prantsuse keeles; ta waatab aknast wälja ja näeb,
kuidas kaks Prantsuse soldatit mõõga ja püstoliga tema
meest ahwardawad: ta peab raha andma, kui mitte, siis on
tal ots läes. Omas hinge ahastuses hüiab ta oma mehe
wastu, ta andku rahakassa, mis puutuu ära peidetud,
neile kätte ja peastu nõnda oma elu. Mees ei liigu
paigast, aga Prantslased on Saksakeele sõnadest aru saa-
nud — nad leiawad puutuurist raha üles ja lähewad oma
teed. See oli wiimne raha.

Jõukas elujärg on otsas ja wanemad elawad oma
8 lapsega waewalist elu. Heinrich, kes nõnda üles kaswis,
jõudis koolis oma õppimisega usinaste edasi ja tal oli suur
himu studeerida, ta oleks heameelega kirjanduspetajaks õppi-
nud. Aga seks puudus tarwilist nõuu ja ta wõttis nõuaks,
raamatutrukijaks saada, lootes, et oma pöduraks jäänud
isa warem saaks toetada ja nõuda oma armsate raamatutega
ikka kottu jääda. Pärast õppimise aega Lübeckis rändas
ta kõik Saksamaa läbi, kord ühes, kord teises paigas tööd
tehes, et ennast oma kunstis täiendada, seal kõrwal aga
ikka hooles olles oma haridust ja teadust kaswatada. Tema
jõudis oma rändamisel — ikka jalgsi — wiimaks ka Pariisi
linna, kus ta pikemat aega ühes kuulsas trüfikojas ametis
oli. Nii jõudis 1830. aasta kätte ja Prantslastel oli
praegu nõuu käsil, jälle üht mässamise katset teha. Laak-
mannil ei olnud lusti, nende rahutu peade politika asja-
desse ennast segada, ta pani asjad kotti ja rändas koju.

Oma reiside peal oli ta ühe enese wanuse noore mehega tuttawaks saanud, kes Tallinnas üht trüfikoda walitses ja kes teda sinna kutsus. Selle kutsumise peale tuli ta siia maale ja on nõnda Wenertigis oma teise kodumaa leidnud.

Kui ta Tallinnas paar aastat oli olnud, pakuti talle Moskwas hea tingimistega üht kohta, kuhu ta wienädalise reisi järele jõudis, sest sel ajal ei olnud veel raudteedid ega aurulaenu. Aga oh ehmatust: trüfikoda, kus ta teenistust pidi saama, oli senikaua pankrotti jäänud, omanik oma teed läinud ja töötajad iga nelja tuule poole laiali läinud. Nüüd oli hea nõuu talis, wõeras linnas, ilma rahata, ilma tutwateta, ilma keele mõistmata, see oli kimbatus. Aga armuline Jumal, kes teda iialgi maha ei olnud jät nud ja selle peale ta ikka oma lootust pani, aidas teda seekord imelisel wiisil. Dõmajal, kus ta juba mitund päewa mõla peale oli elanud, sai ta kuulda, et üks suurtsugu würstlik perekond oma poja tarwis üht saksasugu kaswatajat otsib. Ta andis ennast üles ja tal oli tõeste õnn, wõttu wõetud saada. Nüüd mõis ta oma nõrkumata hoolega ko gutud teadust parajal kohal tarwitada, ja kannatuse ja järeleandmata kombega ja suure waewaga läks talle lorda, seda ära ellitatud ja wallatumat pois si õpetada ja kaswa tada, millest veel mõnigi kiri tunnistust annab, mis endine koolipois oma õpetajale saatnud.

Rohkem kui kaks aastat jäi ta selle ametisse. Tema oli aga ihu ja hingega raamatutrükija ja tal oli igatsus, selle armsaks saanud ameti juure tagasi saada, ja et Tal linnas Lindfors si pärijate trükikoja walitseja koht saada oli, läks ja jäi ta sinna, kuni selle aastasaja neljas kümnekond mööda oli läinud. Siin märgas ta warsti, kui wiltsas korras Gesti kirjandus oli, ja wõttis nõuaks, kõigest jõuust seda edendada, muidugi lootis ta sellest ka ise enesele kasu saada. Et seda ette wõtet lorda saata, pidi ta ise trükikoja omanikuks saama, ja talle läks lorda, aastal 1837 Tartus üht trükikoda ja wiimaks koduaset põhjendada. Weiksel algades, nagu see wäheste jõunga teist ei mõinud olla, on

tema wäsimata hoole ja Jumala õnnistuse läbi aegamööda üheks ditsewaks äripaigaks kosunud. Kui esialgu tema käest küstti, mis ta siis dieti tahab trükkida, kostis ta, et tal nõuaks on, enamaste Gestickeelseid raamatuid trükkida ja oma kulu peale wõtta, siis kehtaswad teised õlasid ja ütlesiwad naerunäul, ta mõida küll trükkida, aga õstjaid ja lugejaid oma raamatute tarwis ta wist ei leia. Nüüd on aga ajawältusel awalikuks saanud, et nende ütlejate silmas waade mitte just kaugele ei ole ulatanud, kes arwasiwad, et Gesticrahwale lauluraamatust, aabitsast ja kalendrist kü lalt saab nende waimutoiduks; aasta-aastalt on lugejate arm, mis esialgu küll hoopis weike oli, kaswanud, sellest annawad tunnistust need tuhanded raamatud, mis iga aasta Laakmanni trükikojast ja tema raamatupoest, mis kui esimene Gesti raamatupood 1867. aastast saadik awatud, wälja lä hewad üle Gesti kodumaa laiali. Niisamuti jõuka talu mehe lõbusas tuas, kui ka wäese poppi urisitus on Laakmanni raamat kui wana tutaw eest leida ja en sooja abju kõrwal peeruwalgusel ja küündla wõi lambitule heledal paistel oma tuumaka sisuga mõndagi talweõhtut lühenda nud. — Ikka on see Laakmanni püüdmine olnud, ainult häid, tulusaid raamatuid trükkida, olgu waimuliku ehk ilma liku sisuga; tühise, kõlbmata sisuga raamatut ei ole tema trükikojast iialgi ilmunud. Kõigi nende meestega, keda iga Gesti kirjanduse ja raamatute sõber uhkusega nimetab, ja kelledele Gesticrahwas nii mõnegi mõnusa jutu, luuletuse ja õpetuse eest tänu wõlgu on, kõigi nende meestega on Laakmann kas äriasjus ehk sõbruses ühenduses olnud, nagu Kreuzwald, Jannsen, Jannau, õp. Schwarz jne. Ka Gesti ajakirjanduse edendamises on Laakmann oma jagu tööd tei nud ja waewa nainud. Mis tööd ja waewa esimese Gesti ajalehe „Talurahwa Postimehe“ ilma sisse saatmine on maks nud, sellest annab alale jäänud kirjawahetus selget tunnistust.

Tema äripaig kaswis aegamööda ikka suuremaks, kiwitrüti ja raamatukõitmise koda tuliwad veel juure. Kuni wanapäewa desse jäi ta priske waimu ja teha jõunga ise laialise äripaiga

jubatajaks, kuni ta mõne aasta eest selle töö ja hoole oma poja kätte andis, et oma eluõhtut pika ja töörikka päewa järele omastete keskes waguft mööda saata. Tabad Sa, armas lugeja, weel tema perekondlistest elust teadust saada, siis olgu sulle teada, et talle, kolm aastat tagasi, seda haruldast õnnepäewa näha anti, et ta oma kabe poja ja kabe tütre, sugulaste ja sõbrade keskes oma kuldpulma wõis pühitseda. Lastelapsi, kes tema eluõhtut õnnistastwad, on tal 14. Kui ta temagi wanaduse waewa on pidanud kandma, siis on ta oma waimu poolest ometi priiskets jäänud kuni mõni päew enne surma, ja wõttis elawalt osa kõigest asjast.

Jaaniku 2. päewal, otse pühapäewal, seistwad tema leinajad omastet tema surmawoodi ümber ja mõni päew hiljem läks Tartu Jaani kirikust pilt matuserong surnuaiale, kus ühe meestekoori laulu helil tema furnukirst hauda lasti.

„Meie aastate päiwi on 70 aastat, ja kui keegi wäga tugew on, siis on neid 80 aastat, ja nende ülem ast on waewaline ja wilets.“ See piiblisalm sünnib selle lahkunud mehe elu kohta.

Millal on maa peal lõikuse aeg?

Rostus: Alati. Ühtegi kuud ei lähe aasta sees mööda, millal suure maakera pinnal kusagi lõikust ei peetaks. Rändame lord aasta läbi ilma mööda ümber, et näha saaksime, kus milgi kuul lõikuse aeg on.

Juuli kuul on meie kodumaal liibe lõikuse aeg, niisamuti ka Saksamaal, Austrias, Põhja-Prantsusmaal, Helmetias, Poolamaal, Inglismaal ja Amerikas põhjapoolsetes ühendatud riikides. — Augusti kuul: Belgias ja Hollandis, Põhja-Inglismaal, Kolumbia ja Manitoba maakonnas Põhja-Amerikas. — Septembri kuul: Shottimaal, Rootsi- ja Norramaal, Põhja-Benemaal; ühtlasi

algab Amerikas maisi wõi türginiisu lõikus. — Oktobri kuul lõpeb põhjapoolisel Shottimaal lõikuse kojutoomine. — Nowembri ja Detsembri kuul on lõikuse aeg Põhja-Australias, Peerumaal Amerikas, Lõuna-Afrikas ja Taga-Indias Aasiamaal. — Januari kuul, kui meie maal külm aiateibas praksib, on lõikus läsil Australias, Uue-Meremaal (Neu-Seeland), paiguti ka Eshile ja Argentinis riikides Lõuna-Amerikas. — Webruari kuul algab lõikus Indias ja Ülem-Egiptuses. — Märtsi kuul lõpeb lõikus Alam-Egiptuses. — Aprili kuul peetakse lõikust Küpruse saarel, Persiamaal, Beike-Astas, Mehhiko riigis ja Kuuba saarel. — Mai kuul: Alsheerias, Keis-Astas, Hiina- ja Jaapanimaal, Marokkos Afrikamaal ja Põhja-Amerikas Tehhase ja Florida riikides. — Juuni kuul: Lõuna-Benemaal, Donau jõgikonnas, Greetamaal, Ungarias, Italias, Hispanias ja Portugalias, Lõuna-Prantsusmaal ja järgmistes Põhja-Amerika riikides: Kalifornia, Louisiana, Mississipi, Alabama, Georgia, Tennessee, Virginia, Uta, Kolorado ja Missouri riigis.

Nõndaatab suur Looja aasta ümber meie maakera elanikkudele lauda.

Jutt taewast ja pörgust.

Üksford — see oli otse sel ajal, kui maapind jälle oma piduriided oli selga pannud, kui lõik die-ilus õitses ja lehtas, kui Döpit laulis ja Roit Amarikule lehkõ ajal tohtis suud anda, sel kaunil ajal mil inimesel kõige rassem on ilmast lahkuda: siis käiswad tats rändajat taewasteed, üks rikas ja üks waene mees. Nad oliwad maises elus üsna üksteise kõrwal elanud, rikas mees omas torebas suures majas, waene mees omas weikses wiletsas onnikeses. Sest et surm rikka ega waese, ülema ega alama wabele wahet ei tee, oli siit ilmast lahkumine mõlematele otse ühel tunnil lähte tulnud.

Nõnda olivad nad siis nüüd ka jälle taewa teel kottu juhtunud ja sammustanud sõna lausumata üksteise kõrval edasi. Rikkus iseenesest ei tee küll kedagi halwemaks ega waeus paremaks, waid wagad ja jumalakartlikud wõiwad niisama rikkad kui waeused inimesed olla, ja niisamuti on hõelaid, ülbemeelseid inimesi rikkaste hulgas, kui ka nurjatumaid tigeidaid inimesi waeuste hulgas olemas. Aga nagu seda nüüd eluilmast sagedaste näha on, et rikkas waeuse peale on nii üle öla harjunud alla waatama, nõnda oli lugu ka siin: teine oli liig uhke, teine liig häbelik, ja nõnda jäi mõlemate suu luttu.

Tee läks ikka järjest hätilisemaks ja rikkal mehel jala-käimine raskemaks, sest tema oli paks mees ja ei olnud kõigel oma eluajal nii pikka teed jalgsi veel mitte käinud. Waene mees aga oli kuiwetu kerge mehike ja temal oli jala-käimine wilund amet; sellepärast jõudis ta rikkast warssi ette. Taewa ukse ette jõudes jäi ta kartlikult seisma, ta ei julgenud ukse pihka koputada, istus wagu ukse kõrval maha ja mõtles: Üks ootame, kuni naabrimees ka siia jõuab, küllap tema eht ikka koputab.

Hulga aja pärast jõudis rikkas mees järele; ta mehike higitseis ja oli puru wäsinud, aga ta ei läbenud ninagi nuusjata, waid pani aga koha uksest sisse minema, ja et üks lukus oli ja keegi mitte sedamaid ei tulnud lahti tegema, hahas ta uft raputama ja rusikaga ukse pihka pekima. Siis tõstas Peetrus mõimega, tegi ukse lahti, silmitses mõlemaid ja ütles rikka mehe wastu: „Wõi sina oledki, kes siin nii suurt kära ja müra teeb! Mis rutt sul on? Ma arwan, sul ei ole asja, siin nii suureline olla. Palju head ei ole meil siin ülewel sinust just mitte kuulda olnud.“

Siis kahanes rikka mehe julgus küll õige tubliste. Peetrus pööris nüüd waeuse mehe poole, sirutas talle kätt, et tal hõlpsam oleks, püsti tõusta, ja ütles siis: „Astuge aga nüüd mõlemad siia eestuppa sisse; pärast saab mis saab.“

Ja see ei olnud ka veel mitte taewas, kuhu nad nüüd

sisse astusiwad, waid ainult üks suur eestkoda hulga liniste utsega, pikad pingid seinad äärt mõõda.

„Puhake siin natuke“, ütles Peetrus, „ja oodake, kuni ma tagasi tulen. Aga niisama tühja pärast ei sünni teil siin mitte istuda, waid peate targu ära armama, missugust elu teie siin ülewel ihaldate elada. Kumbki teistest peab karwa peal seda osaks saama, mis ta ise soovib.“

Sellepärast mõtelge hästi järele, ja kui ma tagasi tulen, siis ärge wiitke aega, waid ütlege koha wälja ja ärge midagi unustage; sest taga järele on kõik liig hilja.“

Peetrus läks. Mehed tuetasiwad pingi peale ja jäiwad sügawasse mõttesse istuma. — Külli aja pärast tuli Peetrus tagasi ja küsis, kas nad oma mõtlemisega walmis on ja mis kumbki enesele igaweseks osaks soovib. Sedamaid karas rikkas mees püsti ja ütles: „Mina soowin enesele ühe suure kuldlosi eluasemeks, mis toredam kui kellegi keisri loss, ja süüa soowin kõige paremaid söötisid, iga hommiku kohwi ja suhkrusaia, iga lõuneks siapraadi ja worsti ja tanguputru rõõsa piimaga, need on minu kõige armsamad road, ja iga õhtuks ikka uut isesugust sööki. Peale selle äks pehme sohwa ja kirju dõlkuub ja minu kodune ajaleht, et teada saaksin mis ilmas sünnib.“

Seda kuuldes, waatas Peetrus kaastundliku silmaga temale otsa, jäi tükkiks ajaks wait ja küsis wiimaks: „Siis muid sa ei soowi enesele ühtigi? — „Küll ikka“, hüüdis rikkas mees ruttu, „raha, palju raha, kõik kassid ja kapid täis, niipalju, et seda lugeda ei jõua!“

„Seda kõike pead saama“, wastas Peetrus, „tule kasa!“ Ja Peetrus tegi nende hulga uste seast ühe ukse lahti ja wiis rikka mehe ühte toredasse kuldlossi, seal oli kõik nõnda, kuidas teine oli soowinud. Kui Peetrus rikkale mehele kõik oli kätte näidanud, läks ta ära ja lühas lossi wärawa taha ühe suure raudsiwi.

Nüüd ajas rikkas mees kirju dõlune selga, istus pehme sohwa peale, sõi kõhu täis ja wõttis siis ajalehe kätte, kätis

päewas mõne ringi ka oma rahakastide juures raha waa-
tamas, ja oli, nagu ta armas, nüüd otse taewariigis.

Läts siis mööda 20 aastat, 50 aastat, ja veel 50,
sai kottu 100 aastat — aga see ep ole igawese aja lohta
rohkem kui tllt maailma mereft — siis oli rikkal mehel oma
kuldlossist himu juba nii ära, et ta seda elu seal pea-aegu
enam kannatada ei suutnud. „Siapraad ja worstid lähe-
wad ka järjest halwemaks“, ütles ta, „ei taha enam kurgust
alla minna.“ Aga see ei olnud õige, waid temal oli sellest
toidust himu ära. „Ja ajalehte ma ei lue enam ammugi“,
rääkis ta edas; „see on mulle täitsa üks pühas, mis seal
all maa peal sünnib. Ma ei tunne ju ühtegi inimest enam.
Minu tuttawad ja sõbrad on juba ammugi surnud. In-
imesed, kes seal nüüd elamas, teewad niisuguseid karutükka
ja lobisewad nii weidrat juttu, et üsna igawaks läheb,
nende tegusid ja sõnu lugeda.“ Siis jäi ta walt ja aigutas,
sest tal oli aeg wäga igaw. Tüki aja pärast ütles ta jälle:

„Oma hulga rahaga ei mõista ma ka midagi peale
hakata. Mis ma sellega teen? Siin ei wõi ju midagi osta.
Kui rumal inimene mõnikord wõib olla, enesele taewas
raha soowida!“ Siis tõusis ta üles, tegi akna lahti ja
waadas wälja.

Aga wäljas oli pime, kottupime, nõnda et kätt silma
ette ei näinud, kottupime õõd kui päewa, aastast aas-
tani ja kõik nii waitne kui surnuatal. Ta tõmmas akna
finni ja istus jälle sohwa peale; ja iga päew käis ta paar
korda akna juures ja waadas wälja, aga ikka kõik ühtewiisi.
Ja iga hommiku kohwi ja suhkrusata, lõuneks siapraadi ja
worsti ja tangupudru rõõsa piimaga, — ikka ja alati, ühel
päewal nii kui teisel. See läks mehikesel liiale. Mis liig,
see liig.

Kui wiimaks tuhat aastat täis oli saanud, pörises
suur raudriim wärawa küljes ja Peetrus astus sisse. „Roh“,
küsis ta, „kuidas käsi käib?“

Seal läks rikka mehe süda üsna täis ja ta ütles paha
meelega: „Kuidas mul käsi käib? Kuidas ta siin inetumas

lossis teistiti wõib käia, kui alwaste? Kuidas ja wõid armata,
ei keegi siin tuhat aastat wõib wälja kannatada? Siin ei
näe, ei kuule inimene midagi; keegi tema järele ei küsi.
Muud ühtigi kui selge wale on teie sõrgeks kiidetud taewas
ja teie igawene õnnistus. See kõik ei ole midagi wäärt!“

Seal jäi Peetrus imelspannes tema otse wahitima ja
ütles: „Siis sa ei teagi, kus sa oled? Sa armad ennast
taewas olema? Ega see loss taewa jaust ei ole. Sa ise
oled ennast pörgusse soowinud ja pörgus sa oled.“

„Pörgus?“ hüüdis rikas mees ehmatusega. „Ega see
ometi pörgu wõi olla? Kus on siis wana sarwik, tuli ja katlad?“

„Ah sina armad, et patuseid nüüd ikka veel praadi-
takse nagu enne?“ wastas Peetrus. „Ei, waid nüüd on
ast teistiti. Aga pörgus sa oled, seda wõid uskuda, ja üsna
sügawasse sees. Küllap sa aegamööda seda isegi hakkad
märkama.“

Seal langes rikas mees ehmatades tagaspidi oma
sohwa peale, pani käed silmi ette ja ägas: „Pörgus, pör-
gus! Mina õnnetu inimene, mis peab minust saama?“

Aga Peetrus pööris temale selga, läks ükste wälja,
ja kui ta riwi wärawa taha lükkas, kuulis ta rikast meest
sees ikka alles ägama: „Pörgus, pörgus! Mina õnnetu
inimene, mis peab minust saama?“

Ja jälle wenis 100 aastat mööda, siis teine sada, ja
aeg läks rikkal mehel nii igawaks, et seda keegi surelik ei
mõista mõelda. Ja kui wiimaks teine tuhat täis sai,
astus Peetrus jälle sisse.

„Oh, ma olen siin igatsusega oodanud!“ hüüdis rikas
mees talle wastu. „Ma olen ütle mata kurb. Ja nõnda
kui nüüd, peab minu lugu igaweste jääma?“ Natusele aja
pärast ütles ta edasi: „Oh püha Peetrus, kui kaua waltab
igawene aeg?“

Peetrus wastas: „Kui veel kümmetuhat aastat möö-
das on, siis algab igawene aeg.“

Kui rikas mees seda kuulis, lastis ta pea rinna peale
wajuda ja hakkas libedaste nutma. Aga Peetrus seisis tema

selja taga ja luges salaja tema filmapisaraid ära, ja kui ta nägi, et neid nii rohkesti oli, et armuline Jumal temale tema patud wististe saab andeks andma, ütles ta:

„Tule, ma tahan sulle midagi näidata, mis kaunis on. Ülemel pööningu peal tean ma katuse sees ühe ofsa-augu, sealt võib natuke taewasse waadata.“

Nüüd läksiwad nad trepist üles pööningule. Seal paistsiwad ofsa-august kuldseid kiired püha Peetruse otsaesise peale, nagu lõbutud tulekeeled.

„See tuleb tõsisest taewast!“ ütles rikas mees wärisemisega.

„Jah“, vastas Peetrus; „nüüd waata sina ka!“ Aga ofsa-august oli liig kõrgel, nõnda et rikas mees, kes madala kasuga hästi ei tahtnud ulatada.

„Sa pead ennast hästi sirgu ajama ja kikkimarmul seisma“, ütles Peetrus. Siis sirutas end mehike niipalju kui wähe võimalik, ja kui ta wiimaks ofsa-august ulatas läbi waatama, sai ta tõeste taewasse waadata. Seal istus Suur-Jumal oma kuldtrooni peal kaset taewatähti ja pilwi ütlemata kauniduses, ja tema ümber kõik inglid ja õitsud hinged.

„Oh see on ju ärarääkimata ilus ja imekaunis, et seda maa peal keegi ei mõista arvata! Aga ütle, kes siis see on, kes seal armulise Jumala jalgade ees istub, selg siia poole?“

„See on see waene mees, kes maa peal sinu kõrwel elas ja sinuga siia üles tuli. Kui ma teile käsku andsin, wälja mõelda, mis teie enesele tahate soowida, ei soowinud tema muud kui üht jalapingiksest, et ta selle peale Jumala jalgade ette võiks maha istuda. Ja seda on ta ka saanud, otse nõnda kui sina oma lossi.“

Kui Peetrus seda sai ütelnud, läks ta wagu ära, nõnda et rikas mees seda ei märganudki. Seft tema seisist ikka alles wagu kikkimarmul ja waltis taewasse. Küll oli tal raske nõnda seista, seft et ukse-august wäga kõrges oli, nii et ta ikka kikkimarmul pidi seisma, aga ta ei hoolinud sellest, seft mis ta nägi, oli ärarääkimata kaunis.

Ja kui jälle tuhat aastat möödas, tuli Peetrus wiimast korda sinna. Seal seisist rikas mees ikka alles pööningul kikkimarmul ja waltis ofsa-august taewasse, ja ta oli nii põnewusega waltimas, et ta sugugi ei märganud, kui Peetrus sisse astus.

Wiimaks pani Peetrus temale kae öla peale ja ütles: „Sa oled nüüd juba kaua küllalt seisnud. Sinu patud on sulle andeks antud; ma tuln sulle järele. Tule kaasa taewasse! — Eks ole nii: sinnasaamine oleks sul palju hõlpsam olnud, kui sa aga oleksid tahtnud?“

Seda ja teist.

Külalise sööma-sundimisest söögilaua.

„Wõtte aga ette! — Sööge aga kõht täis! — Ärge kõhtu poolele jätke! — Ärge häbenege ühtigi! — Sööge ikka sööge! — Wist ei maitse meie toit teile! — Kõhutäis wõlgu ikka, kas palju või wähe sööte! — Oma süüd, kui kõhu poolele jätate!“ — Nende ja sarnaste sõnadega sunniwad või julgustawad meie perenaesed külalist sööma. — Kuidas on asi sellespoolest muial maailmas? — Lõuna-Prantsusmaal peab piduperemees, kui pruntpaar juba lauda on istunud, külalist õuest ja sealt teiselt taga otsima ja suure waewaga laua juure tõkku koguma. — Gröönimaa rahwas armawad, et neid waesteks ja näljasteks peetakse, kui nad ilma sundimata peaksiwad sööma, ja hakkab sellespärast külaline olles suure sunduse waral toitu wõtma. — Teised looduse sülelapsed aga armawad, et see külalise kohus on, söögiantjale seda auu teha, et ta kõit nahka paneb, mis aga ette antakse. Nii panewad talupojad Saksamaal mitmel kere täis ei witsuta. — Teistiti armawad Mongolid, nende arust see ei sünni, et külaline kausi otsani tühjaks või leiwa wiimase paluse ära peaks sööma; nemad ei tee sedamööda mitte „head ilma“, nagu meie pool külalise julgustamiseks

deldasse, kui tolt lõpekorral. — Urablaste juures peab küllaline niikaua sõdima, kui veel vähegi naha alla mahub, enne ei jäta peremees sundimast järele. Sarnast kombet leitakse ka Indiamaal. — Abessiniamaal avaldab küllaline oma rahuolemist ja kiitust toidu kohta sesseläbi, et ta suuga matsutab nagu siga. — Tahab Suudaani saarlane tunnistust anda, et sõd ja jook on maitseunud, siis latub ta lõppeks sõrmed puhtaks. — Teised rahvad peavad auuasjaks, küllalist tubliste joota. Serbiamaal ei lase peremees oma küllalist enne minema, kuni nad hästi nokastanud on; ise äranis kannavad nad selle eest hoolt, et Jõulu ajal küllaline ennast nii ära jookse, et pikali maha jääb, sest sellel on uue aasta ette oma hea tähendus. — Lõppeks olgu nimetada, et sundimine sõdima ja jooma haritud inimeste keskes ikka enam ja enam maha jääb, sest et seda üheks tõlbmata pruugiks peetakse.

Päewapaisste pikendab elu. Mõned arstid on seda tähele pannud, et haigetemajades neis tubades ja saalides, mis põhjapool küljes, haigid rohkem sureb, kui teistes ruumides, kuhu päikese paiste sisse peaseb. See on ju ka üsna arusaadam, et päiksepaiistel suur mõjudus on õhu kohta, ta kuivatab ja sojendab õhku, ja see mõjub siis jälle inimeste heaoleku ja sellel läbi ka ühtlasi tema hingeoleku kohta. Pöörab ju ka iga taim oma pead päikese poole ja saab temast kosutust, miks siis mitte ka inimene?

Sõnalas mees. Üks student kiitles mõderastemajas sõõgilaulul paljugi sellest, mis tema lõi wõib teha, nii et wiimaks asi ühele mõderale liiale läks ja ta kannatust lautades ütles: „Müüd oleme ju küllalt kuulnud, mis teie löid wõite teha; ütlege ometi ka, mis teie mitte ei wõi, ja ma ütlen juba ette, et mina seda wõin.“ Silmapilk wastas student: „Ma ei wõi oma sõõki jooki siin mitte ära maksta, ja ma rõõmustan wäga, et teie seda wõite.“

Kapselik hool. „Ma ei saa mitte aru, mis minu taskuuril wiga on, et ta enam ei käi. Ma arwan’

ma pean ta uurmaatri lätte puhastada wiima.“ Mõnda ütles üks mees oma naese wastu. Seda kuuldes, lisas tütrele wähele: „Et ole waja, pai papakene, mina ja Juku pesime tema täna hommiku juba seest ja pealt puhtaks.“

Jah peal. Pühapäewane lütt (jäneft sihtides): „Müüd, jänesele, wõid oma testamenti teha.“ (Laseb — ei trehwa). Metsawaht: „Jah, näe, juba jookseb notariuse juure.“

Wäeteenistusest. Leitnant: „Ütle, soldat, miks pidi eile lahingipidamise harjutuste juures sild lätte wõidetama?“ — Soldat: Sellepärast, et leitnandi herra muidu obersti herra läest tubli lautuse oleks saanud.

Enesetasseerimine. Kord luskus rilas wiljakaupseia wette. Waene laewnil peastis teda uppumise surmasti. Rikas mees oli aga wäga ihne, ta andis oma peastjale ainult ühe 20-kopika wäärilise raba. Seda paniswad kõik, kes nägemas, wäga pahaks. Kuid üks tark mees ütles: „Mis teil siin pahaks on panna? Igamees peab ise ometi kõige paremine teadma, kui palju tema wäärt on.“

„Armas pruudilene“, ütles üks peigmees laulatamise päewa hommikul oma pruudi wastu, „ma pean sulle ära tunnistama, et mul see halb kombe on, sagedaste ilma mingi põhjuseta tülitsema.“ „Oh, pole wiga“, wastas pruut, „põhjustest ei pea sul puudu olema.“

Ühe kitsa purde peal juhtuswad kaks meest wastastikku kolkku, kust nad muidu üksteisest mööda ei peasenud, kui et teine pidi tagasi minema. „Mina ühe narri eest ei tagane“, ütles teine. „Mina teen seda wäga hea meelega“, wastas teine ja läks tagasi.

„Teie ei tee meie seltsi koosolekutel iialgi oma suud lahti“, ütles üks seltsiliige teise wastu. „See pole õige“, wastas teine, „mina aigutan igakord, kui teie sõna oma lätte wõtate.“

Lumemees märtsikuul.

Ilm oli juba väga ilus ja soe ja linnud laulsiwad nõnda walguste, et wõis armata: kewade on käes. Korraga tõusiwad taewas pilwed üles, tuul puhkus jääkülmal ja lund sadas nõnda palju maha, et kõik maa, katkkesed ja puud walged oliwad. Nõnda palju lund ei sadanud mõnikord ka keel talwe ajal mitte. Poisikesed tuliwad majadest wälja, jooksiwad lume sees ümberringi, loopisiwad üksteisi pehme lumepallidega ja ütlesiwad wiimaks: „Teeme nüüd ka üks suur lumemees!“ Nemad wõtsiwad ka hästi suure lumetüki, weeretasiwad seda ümber ja see läks warsti nõnda jämedaks, kui väga jäme palgi ots. Selle seadsiwad püsti ja see oli mehe keha. Nüüd tegiwad nad sellele lumest käed külge, paniwad ilusa ümarguse lumest pea otsa, tegiwad süest kaks musta silma pea sisse, filmade wahel nina ja nina alla punasest paberist suu, suhu paniwad nemad temale weikse piibu, piibu seadisiwad jämeda kapi ja päha paniwad punase kübara. Nüüd oli tema walmis, seisis nagu Türklane ja waltis oma musta filmadega poisikeste peale.

See oli ka väga poisikeste meele järele ja nemad hüppasiwad tema ümber, tõtsiwad teretades kübaraid, naerisiwad, laulsiwad ja nimetasiwad seda lumemeest talwe isaks, aga lumemees ei olnud mitte rõõmus. Tema waatas teise filmaga päikese poole, kes praegu pilwede alt wälja tuli ja märtsikuu lumemeest naeris.

Päikese naeru ei sallinud lumemees mitte. Udu, lumesadu, ja külm oliwad tema meele pärast. Tema oli külma talwe sõber ja kui taewas pilwes oli ja inimeste ninad ja kõrwad ära külmesiwad, siis oli temal kõige parem ja tema oli kõige rõõmsam. Kõik aga päikene soojaste paistma, siis oli temal, nagu hakkaks tema rahu ära kaduma ja kui tema musta räästast ehk lõulast nägi, kes märku andsiwad, et kewade juba teel on, siis sai tema meel nii pahaseks, et tema nemad oma jämeda kapiaga oleks surnuks

lõõnud; aga lõul ja must räästas oliwad ettewaatlikud ja ei läinud lumemehe lähedale. Lõulene lõulsi kõrgel tema pea kohale sinise õhu sisse ja laulis nagu tema troostis sealte väga ilusaste, aga must räästas hüüdis temale: „Rääks, rääks! Tee, et sa siit minema saad!“

Ja lumemees waatas pahaselt päikese peale. See aga ei kartnud tema pahast nagu mitte. Tema naeris teda ja ütles: „Nüüd tuleb kewade lillede ja sooja päikese paistega. Kõik sulle, lumemees!“

Lumemees hakkas tõeste kartma, sest tema teadis, et lumemehed jääwad sojatõppe, kui kewade tuleb. Tema ei julgenud nüüd sugugi enam päikese peale waadata, waid waatas wäiksest enese ette maha, aga see ei aitanud kõik midagi. Tema nina sügeles ja temal hakkas väga kange sulg, nii et nina peast ära sulas, siis hakkasiwad tema kõrwad kipitsema ja kullusiwad tüfikaua küljest maha; peale selle tundis tema kange peawalu ja tema pea sai päewa poolt küljest nii õhukeseks, et kübar wiltu päha wajuks, ja nüüd saiwad tema käed ka nõnda rammetumaks, et tema enam keppi ei jaksanud kões hoida. Lumemees nuttis nüüd oma kända nõnda, et tema süest filmad maha kullusiwad ja wiimaks hakkas ka tema kõht walutama nõnda kange, et tema ei jaksanud walu pärast piipu suus hoida ja see kullus maha ühes punaste paberist huultega. Nüüd oli lumemees weel kui lume sammast ja kui päike jälle tema peale waatas, sulas tema kõik ruttu weeks, mis alla lohu poole jooksis. Soetõbi oli lumemehe ära surmanud. Piigi unustati lumemees ka ära, sest kannikeste noppimise juures ja õõpiku rõõmulaulu kuuldes ei olnud mahti tema peale mõelda.

•••••

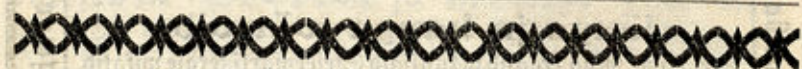

G. Berger Tartus

Promenaadi nultsfas Nr. 11.

Kõikfugu parandamised tasku-
uuride ja seinakellade juures saavad
hästi tehtud, kõige odavamaga hinnaga.

Sealsamas on ka head seinakellad saada.

J. R. Schramm

Tartus, Rüütli-nultsfas Nr. 9,

Õlle- ja mõduwabrik aurujõuuga,

linnaste tegemise wabrik,

wiina-wabrik,

würtsikauba, wiina, sigari ja maijus-asjade pood.

Humalate ja pruulipigi tagawara.

J. Bielfse

raamatupoes Wõrus

on kõikfugu eestikeele waimulikud, fooli- ja jutu-
raamatud saada.

Sealsamas müüakse ka kõikfugu

paberid ja kirjutusmaterjali.

M. Paul,

endine A. W. Masing,

Tartus, raatuse taga.

Würtsikauba ja weinikauplus.

Suur ladu

kristalli-, fajangsi ja portsellani-kaupa.

Kirjutusmaterijali

ja

raamatu köitmise pappi.

Peenikefi ja lihtsamaid fajangsi- ja
kristalli-asju müritakse wälja odawa hinnaga ja
igal eettulewal korral.

Lühike aja järel saab Tartus S. Laak-
mann'i juures ilmuma:

Kutsarite kool.

Juhatus

Kutsaritele ja tallipoistele

hobustega ümberkäimiseks tallis ja puki peal.

Kokku seadnud

kutsaritele ja tallipoistele

Arthur von Wulf-Pölsks

26 pilditega.

Costi ja faksakeeles ühes raamatus.

C. ja E. Lesta Kiwiraiumise töökoda.

Tartus, Maarja koguduse ehk Cesti matuse-
aija vastu.

Ait ja pood Wene nultsas nr. 4, puusilla ligidal.
Graniiti- ja marmori-kiwi tahumise
ja

lukkseppa töökoda.

Ehitustööde ja mälestus-
sammaste valmistamine.
Surnuristid ja haua mäles-
tusfambad mitmet wärwi kiwi-
materialist. Ka pressitud tse-
ment- ja mosaiik-parkett-
põrmandid, 9—24 rbl. □-süld.

Kirja graveerimine

igaseltki metalli ja kiwi sisse, mitmesugust kirja, kiri kas
sisse uuristatud ehk kõrge.

Haua ristid ja raud-aiad

walatud ja tautud rauast wäga odawa hinna eest.

Pingid, metallristid, ristikujuud j. n. e.

Wanade haua-ehete parandamine kuldamisega, mis kestab.

Tellimised joonestuste ja mudelite järele saa-
wad korrapärast ja auusaste täidetud. Ka on seal päewa-
pildid endistest töödest näha.

Hea töö, odaw hind.

S. Laakmann'i kiwitrüki tojas on wälja tulnud
uued wenekesele
iluskirjutus heftid:

Курсъ чистописанія wiies raamatus, wälja annud
P. Org. Iga raamat maksab 10 kop. Kool-
meistrid ja kauplejad saawad alandatud hinna eest.

C. Dollmer, Tartus,
enne S. Wäinsh,

Niia nultsas Nr. 4, raamatutrükkija
Laakmanni kõrwal.

Arsti riistade magasin.

Soowitab oma suurest ladust kulumasinad,
aadriraudu, kabjatangisid, kabjanuge, lüps-
mise torusid, elajate maopiste nuad, ja kõiki
riistu loomaarstidele; peale selle laua-, tasku- ja aia-
nuge, naisterahwa-, rättsapa- ja juukselõikamise
käärisid j. n. e. Peale selle juhin ma auustatud tarwi-
tajate tähelepanemist oma suure ladu kubernemise
peale, mis kõige parema moodu järele valmistatud ja kõige
odavamad on. Peale selle hamba- ja silmatangisid.

Kunlus raamat.

Kallim wäga ilma peal.

Kirjutanud Henry Drummond,
looduse teaduse prohwektor Glasgowi linnas, Inglis-maal.

Cesti rahwale toimetanud M. G. Kallas,

Rõuge õpetaja Liivi-maal.

On müüa S. Laakmanni raamatupoodis Tartus.

J. G. Faure

Tartus, Holmi uul. Nr. 14.

Napsi ja likööri wabrik.

Wiina kontorid on Holmi uul. Nr. 2,
10 ja 14, Koolitäre uul. Nr. 35 ja
Aleksandri uul. Nr. 18.

Jällemüüjad saawad odawamalt.

G. Kuhs Rakweres,
raamatutrükkimise koda ja raamatupood.

Isasugu eestikeele raamatud ning
koisugu kirjutusmaterjali on odawaste
saada.

Mr. Rudolf Walgas

soowitab oma suurt kogu eestikeele lauluraamatud
odawalt ja kallist köidetud nii kui ka koisugu wai-
mulikud-, kooli- ja juturaamatud ning kois-
jugu kirjutusmaterjali.

Üüriraamatud üürikontrahtidega wene-, eesti- ja
saksa keeles seadusliku paragrahwidega. Hind
10 Kop.,

Kohtu ees makswad wõlatähed,

Kwitungid,

Wolikirjad,

Mehnungid mitmes suuruses,

Tööraamatud, kontrahhti ja seadusliku para-
grahwidega,

Kutsekirjad (Повѣстки), ning Wallakohtudele
tarwilitud raamatud ja paberid

on saada Tartus

H. Laakmann'i raamatupoes.

Tartus, Wene uulitsas nr. 7, puusilla juures
mehaanilise Balois wabrikus

tehahe koisugu masina tööd, nii kui ka rana- ja
wale-walamine ja treimise tööd. Tule-
priitid ja weepumbad on walmis. Ombluse masi-
naid parandatakse hästi ja odawalt.

Head wõid

ostab ja maksab head hinda

Daniel Kallisen Tartus,

Gilde-uulitsas Nr. 3,
Rastre herra von Essen majas.

E. J. Karow'i

raamtaupoes Wiljandis
müüakse kõiksugu eestikeele waimulikud, kooli-
ja juturaamatud.

Kullasep Georg Jürgens

Tartus, Aleksandri uul. Nr. 6

ostab wana kulda ja hõbedat ja wana
kuld ja hõbe rahasid ning maksab head
hinda.

C. Schmidt & Ko., Tartus

Peterburi uulitsas nr. 2, Raatuse uulitsas nr. 4

õmblusmasinate ladu ja mehaniku töötuba

soowitab omaist suurest tagawarast

õmbluse masinaid ja nende üksikuid jagusi.

☛ Sga õmbluse masinat, mida wabrikust saame, vaatame enne
müümist hooliga läbi ja wastutame tema headuse eest kaks aastat.

Parandused,

nagu ka kõik mehaniku töös saawad odawaSte tehtud.

E. Freymuth, Tartus.

Kübn - uulitsas Nr. 1.

Raatuse eest Barcklaiplatši poole minna.

Pesu- ja lõendi-kaupade ladu,

soowitab kuulsa Zyrardowi wabriku

linase riide kaupa

☛ üsna paraja hinnaga eest. ☛

☛ Tähtjas raamat! ☛

Mõne nädala järel saab Tartus S. Laak-
mann'i juures ilmuma:

Kiriku lugu.

Käsitraamat juhatuselt keskmistele koolikohadele ja kirikuloo
armastajatele.

Toimetanud M. Mohrfeldt,

Nowgorodi õpetaja.

Kullassepp Johannes Kolt,
Rüütli-nulitsas nr. 8, wastu Schrammi wabrikat.

Kõiksugu kuld- ja hõbekaupa leiab igaiüks kõige paremalt ja odavamalt juures tagawaras. Laulus-
sõrmused ikka rohkesti walmis ja nimes paari minutiga
sisse leigatud. Tellimised saawad ruttu ja korrapäraselt
walmistatud.

Õstab kulda, hõbedat ja wanni rahasid täie hinna eest.

C. F. Leihberg **Põltsamaal.**

Kõiksugu eestikeele raamatud on
igal ajal saada.

Tartu apteegi-kauba, rohu- ja wärwi-
kaupluse kontor

F. G. Saure

enne G. Jürgensoni & Ko.

Tartus, Rüütli nulitsas Nr. 6,
soowitab

Apteegi kaupa ja rohud

kui ka oma kuulsad

lõnga ja kanga wärwid

kõige odawama hinna eest.

Jällemüüjad saawad iseäranis kõrged protsendid.

Wäbapilewadel on kauplus kinni.

Räppina paberiwabriku **paberikauplus Tartus**

Uueturu nult. nr. 13, Bürgermüsse majas
soowitab wabriku hinnaga kõik sorti post- ja kirjutus-
paberid, trüki-, pakkimise- ja kaanepaberid mit-
mes pakuses ja wärwis, kaupmeestele paberi kotid
igas suuruses.

1. Augustist saadik on kõik hinnad alandatud.

Mitmet sorti konto- ja protokolli-raamatud
igas suuruses ja pakuses, ning kooli kirjutus-
heftid.

➡ Kõiksugust kirjutusmaterjali ➡
odawa hinnaga.

S. Gabai, Tartus.

Soowitan linna- ja maapoedele omad
kuulsat head eht Türgi tubakasor-
tisid ja kõikidest tundjatest kiidetud head
paberosssisortisid, kõige pealt:

Tsarskija ja Polsa

100 tükki 60 kop., 25 tükki 15 kop.

10 " 6 " 5 " 3 "

Muupakkisult

S. Gabai

Tartu panga majas.

Jällemüüjatele kõige odavamad hinnad.

Jällemüüjatele kõige odavamad hinnad.

Iwan Reswow

Tartus,

Kaubahootwis № 31 ja 17.

Suur ladu Norramaa raswa- ja Shotti heeringaid, Soome silku (räimi), soola, Inglise sepašassi, Riia wankremääret, kõisi, rogosiid, hobuse uaelu, walgeid hobuseriistu, riimu, Sereni ja Ostaskowi saapaid, wikatid, sirpisiid, willakraashiid, saapa sääri, meeste- ja naesterahwa saabaste pealisjagusiid, pastlanahka ja mitund muud seltsi nahakaupa.

P. Adel, Tartus.

Kardsepa-töötuba

Riia-nulitsas nr. 15 Keskkoali wastu

toimetab kõiksugu parandused lampide külles kõigeparemas korras.

Tellimised ehitustöö maja-, köögi ja piimatallituse-riistade peale saawad korraسته täidetud.

Kõiksugu köögiriistade tinutamine.

Odaw raamatute müümine.

Tartus **H. Laakmann'i** raamatupoest saawad igaühesele, kes hinda postmarkides sisse saadab, järelseiswad head raamatud soowi järele postiga riistapaela all kätte läkitud:

	rbl.	kop.
J. Jung. Kodumaalt, üheksas jaos (endine hind 1 rbl. 93 kop.)	1	60
— Läti Hendriku Liiwimaa kroonika ehk aja- raamat. Neljas jaos (1 rbl. 70 kop.)	1	45
— Liiwimaa wene walitsuse alla saamisest. Histoorialik romaan wene kirjaniku La- getschnikowi järele (80 kop.)	—	40
— Doktor Martin Lutherus 210 lehekülge 15 pildiga	—	50
J. Tšikk. Weitene weeloobija ja kalakaswataja, 35 kujuga 68 lehek. (60 kop.)	—	35
Dr. S. Bock'i järele, terwise hoidmise õpetus. 184 lehek. (35 kop.)	—	20
Dr. P. Schneider. Õpetus, kuda haigeid piab rawitjema. (15 kop.)	—	8
Dr. Greyman. Põrna põletik. (10 kop.)	—	5
H. Kallas. 12½ toopi pähtlid. Wirgemaile rehkendajatele meelejahutuseks arakoorida. (10 kop.)	—	5
— Mõistliku rehkendaja tarwilised õpetused: Kudas? miks ja millal? (20 kop.)	—	10
G. S. Niggol. Lugemised Eesti keelest wene keelde ümberpanda, sõnastikuga. (80 kop.)	—	60
— Wene keele lugemise raamat sõnastikuga. Xpectomaria. 405 lehek. (1 rbl. 60 kop.)	1	20
J. Kurrik. Kiirkirja õpetus	—	40

M. Vares'i

Raamatu-, kirjutuse- ja kooliasjade kauplus
Tartus, Raatuse uul. № 2b

müüb kõik meie maa- ja linna koolides tarvitavad Wene-, Eesti- ja Saksa-keele kooliraamatud (uued ja wanad). Kooli- ja kirjutuse asju, mis iganeski kool ja kantselei tarvitab.

R. Strohni'i

värerastemajas Tartus,

Kiwi uulitsas Nr. 8

on igal ajal lambrid odawa hinna eest saada, nii-
sama ka head talliruumid hobustele.

Ch. Treyer,

Tartus, Kiwi uulitsas Nr. 3, omas majas.

Uus päemapildi koda.

Härja Stadeni juhatusel saavad kõige uuema masinatega
kõik tööd kõige paremini tehtud. Üksikute inimeste, kogude
kuni 300 inimeseni, maakohtade üleswõtmine kõige oda-
wama hindade eest.

 Kiwitrüki koda
juure kõige parema masinatega walmistab kõiksugu kiwi-
trüki tööd nii kui õlle-, napsi- ja weinipudeli sede-
lit, adressi kaardid j. n. e.

Pildiraami ja emaljepiltide wabrik.